RIIGI TEATAJA

Nr. 35. 8. aprillil 1938. Nr. 35.

Art. 300. Eesti Vabariigi ja Saksa Riigi vahelise õhuliikluse kokkuleppe kinnitamise seadus. — Kokkulepe.
301. Rahu huvides raadiolevi kasutamise rahvusvahelise konventsiooni kinnitamise seadus. — Konventsioon.
302. Põllumajandusliku uurimise ja katseasjanduse korraldamise seadus.
303. Arsenali põhikiri.
304. Sõjaväele sunduslikult võetud veo- ja liiklemisvahendite eest rahalise tasu maksmise määruse lisade uuendamise määrus.
305. Majanduslikkude näituste korraldamise määrus.
306. Tartu Ülikooli asutiste ja kliinikute maksude normide õiendus.
307. Kauplustes müügilolevate õmblus- ja märkniitide märkimise määrus.
308. Majandusministeeriumi vabateenijate koosseisu määruse muutmise määrus.
309. Otsus Tartu linnatapamaja 1938/1939 majandusaasta takside asjas.
310. Paldiski linna 1938 a. maksumäärad ja nende tähtpäevad.
311. Põltsamaa linnatapamaja taksid 1938/1939 majandusaastaks.
312. Otsus mõnede sundnormide tühistamise kohta Virumaal.

300. Eesti Vabariigi ja Saksa Riigi vahelise õhuliikluse kokkuleppe kinnitamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 30. märtsil 1938.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks Berliinis 23. detsembril 1937 allakirjutatud Eesti Vabariigi ja Saksa Riigi vahelise õhuliikluse kokkulepe.

§ 2. Avaldada ühes käesoleva seadusega kokkuleppe eesti- ja saksakeelne tekst.

Tallinnas, 30. märtsil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

Fr. Akel
Välisminister.

Eesti Vabariigi ja Saksa Riigi vaheline õhuliikluse kokkulepe

Eesti Vabariigi Riigihoidja

ja

Saksa Riigikantsler,

olles veendunud, et Eesti ja Saksa vastastikustes huvides on edendada rahvusvahelise õhuliikluse suhteid rahu vaimus, otsustasid seks sõlmida kokkuleppe ning nimetasid oma täisvolinikeks:

Eesti Vabariigi Riigihoidja:

Härra Karl Tofer'i, Eesti erakorraline saadik ja täievoliline minister Berliinis.

Saksa Riigikantsler:

Härra Dr. Hans Georg von Mackensen'i, riigisekretär Välisametis,

ja

härra Willy Fisch'i, ministeriaaldirektor Riigiõhusõiduministeeriumis,

kes pärast oma heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste vahetamist leppisid kokku järgnevais eeskirjus:

Artikkel 1.

Kumbki lepinguosaline lubab rahu ajal teise lepinguosalise õhusõidukeile, mis korrapäraselt immatrikuleeritud, õhuliikluse oma territooriumi kohal, eeldusel, et täidetakse selle konventsiooni eeskirju.

Teise lepinguosalise territooriumi või üle tema territooriumi viivate vahemaandumisega või vahemaandumiseta korrapäraste lennuliinide asutamine või pidamine ühe lepinguosalise lennuettevõtte poolt allub mõlema riigi kõrgemate lennuvalitsuste vahelisele erikokkuleppele.

Käesolevas kokkuleppes „territoorium" tähendab Eesti Vabariigi ning Saksa Riigi maa-ala ühes territoriaalvetega.

Käesolevas kokkuleppes õhusõidukitega mõistetakse eraõhusõidukeid ja riigi õhusõidukeid, mida ei kasutata sõjaväe-, tolli- või politseilennukitena.

Sõjaväe-, tolli- ja politsei-õhusõidukid ühe lepinguosalise kodakondsusest peavad olema varustatud diplomaatilisel teel muretsetud eriloaga igal teise lepinguosalise territooriumi kohal lendamisel või territooriumist vahemaandumisega või vahemaandumiseta ülelendamisel.

Artikkel 2.

Ühe lepinguosalise kodakondsusest õhusõidukid, nende meeskond, reisijad ning laadung alluvad teise riigi territooriumi kohal kohustustele, mis tekivad ülelennatavas riigis jõusolevatest eeskirjadest, eriti: õhusõidu üldeeskirjadele, kuivõrd neid kohaldatakse kõigile välismaa õhusõidukeile, vaatamata nende kodakondsusele, samuti eeskirjadele, mis puutuvad tollidesse ja teistesse maksudesse, välja- ja sisseveokeeldudesse, isikute ja kaupade veosse, avalikusse julgeolekusse ja korrasse, ning sanitaar- ja passieeskirjadele. Nad alluvad ka muudele kohustustele, mis järelduvad vastavast üldisest seadusandlusest, sedavõrd kui see selles konventsioonis pole ette nähtud teisiti.

Isikute ning esemete kutseline vedu riigi territooriumi mingi kahe punkti vahel võidakse reserveerida sama riigi kodakondsusest õhusõidukeile.

Kummagi lepinguosalise õhusõidukite saabumisel neis leiduvad kütte- ja määrdeained ning hädavajalised tagavaraosad on tollivabad, välja arvatud

need kütte- ja määrdeained, mis antakse ära teise lepinguosalise territooriumil või seal ära tarvitatakse sisemaalendudeks.

Artikkel 3.

Mõlemal lepinguosalisel on õigus keelata õhusõitu teatavate territoriaaltsoonide kohal, kui selles ei tehta vahet omamaa ja teise lepinguosalise lennukite vahel. See kitsendus ei kehti omamaa õhusõidukite kohta, mida tarvitatakse eriotstarveteks või riikliku administratsiooni teenistuses.

Lepinguosalised peavad teatama teineteisele territoriaaltsoonid, millede kohal õhusõit on keelatud.

Peale selle kumbki lepinguosaline reserveerib endale õiguse kitsendada või keelata otsekohese jõustumisega erandlikel olukordadel rahu ajal ajutiselt, osaliselt või täiesti õhusõitu oma territooriumi kohal, tingimusel, et ses suhtes ei tehta mingit vahet teise lepinguosalise kodakondsusest õhusõidukite ja muu välismaa kodakondsusest õhusõidukite vahel.

Artikkel 4.

Iga õhusõiduk, mis satub keelatud tsooni kohale, on kohustatud andma hädasignaali, mis ette kirjutatud ülelennatava riigi õhusõidu korralduses; ta peab otsekohe maanduma väljaspool keelatud tsooni selle riigi lähemale lennuväljale.

Sama kohustus kehtib iga õhusõiduki suhtes, kellele antakse korrapärane erisignaal, millega temale teatatakse, et ta lendab keelatud tsooni kohal.

Artikkel 5.

Õhusõidukid peavad olema varustatud selgesti nähtavate eristusmärkidega, mis lubavad kindlaks teha lennu ajal õhusõiduki identsuse (kodakondsuse ja immatrikulatsioonimärgid). Nad kannavad peale selle veel omaniku nime ning asukoha nimetust.

Õhusõidukid peavad olema varustatud immatrikulatsiooni ja sõidukõlvulisuse tunnistusega ning kõigi teiste dokumentidega, mis ette kirjutatud õhusõiduks nende päritolumaal.

Artikkel 6.

Õhusõiduki meeskonna moodustavad isikud, kuivõrd nad täidavad õhusõidukil ülesandeid, millede teostamiseks nõutakse eriluba nende maal, peavad olema varustatud tunnistustega, mis ette kirjutatud õhuliiklemiseks nende maal, eriti kutsetunnistustega ja töölubadega.

Teised meeskonnaliikmed peavad olema varustatud dokumentidega, milles märgitud nende ülesanded õhusõidukil, nende elukutse, nende identsus ja kodakondsus.

Meeskond ja reisijad peavad olema varustatud dokumentidega, mis on nõutavad üle teise lepinguosalise piiri minekuks või seal viibimiseks, kui mõlemad lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti.

Artikkel 7.

Sõidukõlvulisuse-tunnistustel, kutsetunnistustel ja töölubadel, mis lennukile või meeskonnale välja antud või kehtivaiks tunnustatud ühe lepinguosalise poolt, on teises lepinguosalises riigis sama kehtivusjõud, kui viimase poolt väljaantud või kehtivaiks tunnustatud vastavatel dokumentidel. Meeskonna kutsetunnistused ja tööload on kehtivad ainult töötamiseks omamaa

õhusõidukitel. Erandid sellest vajavad kehtivaks tunnustamist teise lepinguosalise riigi kompetentsete lennuasutiste poolt.

Kumbki lepinguosaline reserveerib endale õiguse mitte tunnustada kehtivaiks õhuliiklemiseks tema territooriumi piires kutsetunnistusi ja töölubasid, mis antud tema kodanikele teise lepinguosalise poolt.

Artikkel 8.

Õhusõidukid võivad omada raadioühendus-aparaati vaid selle riigi poolt väljaantud eriloaga, kelle kodakondsusse õhusõiduk kuulub. Nende aparaatide kasutamine kummagi lepinguosalise territooriumi kohal allub selles riigis selleks kehtivatele eeskirjadele. Peale selle võivad tarvitada neid aparaate vaid meeskonna liikmed, kes varustatud selleks nende maa asutiste poolt väljaantud eriloaga.

Mõlemad lepinguosalised reserveerivad endale õiguse julgeoleku mõttes anda eeskirju raadioühendus-aparaatide kohusliku sisseseadmise kohta õhusõidukeis.

Artikkel 9.

Õhusõidukid, nende meeskonnad ja reisijad võivad vedada kaasa relvi, laskemoona, mürkgaase, lõhkeaineid ning kirjatuvisid teise lepinguosalise territooriumi piirides ainult viimase loal. Signaliseerimisabinõusid ning signaliseerimislaskemoona ei loeta laskeriistadeks ega laskemoonaks käesoleva artikli mõttes. Fotoaparaatide vedu allub eriloale, kui nad on paigutatud selliselt, et neid võib tarvitada lennu kestel.

Avaliku korra ning julgeoleku huvides on igal lepinguosalisel õigus keelata või kitsendada tema territooriumi kohal ka teiste, käesoleva artikli esimeses lõikes mittenimetatud esemete kaasavedu tingimusel, et selles ei tehta vahet omamaa ning teise lepinguosalise riigi õhusõidukite vahel.

Artikkel 10.

Isikuid ning kaupu vedavad õhusõidukid peavad olema varustatud reisijate nimekirjaga ja kauba manifestiga, milles ära tähendatud kauba iseloom ning kogus, samuti vajaliste tollideklaratsioonidega.

Kui õhusõiduki saabumisel tehakse kindlaks vahe veetud kauba ja kauba manifesti vahel, siis saabumise lennuvälja või lennusadama tollivõim astub vahenditult ühendusse teise lepinguosalise riigi vastava tollivõimuga.

Artikkel 11.

Postiveo küsimus korraldatakse otseselt erikokkulepetega mõlema lepinguosalise postivalitsuste vahel.

Artikkel 12.

Lahkumisel ja maandumisel kummalgi lepinguosalisel riigil on õigus tema territooriumil vastavate asutiste poolt läbi vaadata lasta teise riigi õhusõidukeid ning kontrollida nõutud tunnistusi ja muid dokumente.

Artikkel 13.

Avalikud õhusõidu-lennuväljad on kasutatavad mõlema poole õhusõidukitele. Õhusõidukid võivad kasutada samuti ilmastikuteateid ja raadioelektrilisi ning lennujulgeoleku seadiseid. Maksud (maandumis-, peatumis- jne. maksud) on ühtlased omamaa ning teise lepinguosalise õhusõidukitele.

Artikkel 14.

Mõlema lepinguosalise riigi lennukite saabumine ning lahkumine, mille siht- või lähtekohaks on välismaa, võib toimuda vaid avalikul õhusõidulennuväljal, mis määratud tollilennuväljaks ühes passide kontrolliga ja nimelt ilma vahemaandumiseta piiri ja selliste lennuväljade vahel.

Erijuhtudel kõrgemad õhusõidu ametiasutised võivad lubada vastaval palvel lahkumist või saabumist teistele lennuväljadele, kus siis toimub tollimine ja passide kontroll. Tolli- ning passikontrolli kulud kannab loa taotleja. Vahemaandumiskeeld piiri ja lennuvälja vahel on kehtiv ka neil erijuhtudel.

Hädamaandumise või maandumise korral art. 4 mõttes, — lähtemaal pärast tolli- ja passikontrolli, sihtmaal enne tolli- ja passikontrolli — alluvad õhusõiduki juht, meeskond ja reisijad vastavas riigis jõusolevatele eeskirjadele.

Mõlemad lepinguosalised teatavad teineteisele avalikkude õhusõidu lennuväljade nimestikud. Nendes nimestikkudes on eriti tähendatud tollilennuväljadeks määratud lennuväljad, kus on võimalik passikontroll. Igast muudatusest neis nimestikkudes kui ka igast säärase lennuvälja kasutamise õiguse kitsendusest, isegi ajutisest, tuleb viivitamata teatada teisele lepinguosalisele.

Artikkel 15.

Lepinguosaliste lennukid on kohustatud kinni pidama teise lepinguosalise territooriumil ettekirjutatud lennuteedest, kui meteoroloogilised olud seda ei takista. Kui lennuteed ei ole kindlaks määratud, tuleb kasutada lühimat lennuteed. Eeskirjad kohuslikkude lennuteede kohta avaldatakse ning teatatakse teisele lepinguosalisele.

Artikkel 16.

Pallastina on lubatud visata vaid peent liiva või vett.

Artikkel 17.

Sõidu ajal on lubatud visata või teisel kombel maha jätta peale pallasti vaid esemeid, millede kohta see lepinguosaline, kelle territooriumi kohal sellist toimetust teostatakse, on andnud eriloa, või kui mahaviskamine on möödapääsematu hädaohu vältimiseks.

Jäänuste allaviskamiseks teelolevaist õhusõidukeist tuleb silmas pidada lepinguosalise riigi vastavaid määrusi, kelle territooriumil vastav toimetus sünnib.

Artikkel 18.

Käesoleva konventsiooni kohaldamisel tekkivates kõigis kodakondsuse küsimustes on kokku lepitud, et õhusõidukid omavad selle riigi kodakondsust, kelle registris nad korrapäraselt immatrikuleeritud.

Õhusõidukit võib immatrikuleerida kummagi riigi juures vaid siis, kui ta kuulub täiesti selle riigi kodanikule. Kui ükskõik missuguse iseloomuga juriidiline isik või ühing esineb omanikuna, siis selle vorm peab vastama kõigile tingimustele, mis on ette kirjutatud Eesti või Saksa seadusandluse poolt selleks, et ta oleks tunnustatav Eesti või Saksa juriidilise isikuna või ühinguna.

Artikkel 19.

Ühe lepinguosalise õhuruumis lendavad või teda läbivat ja vaid tegelikult vajalisi maandumisi ning peatumisi teostavat õhusõidukit võidakse vabastada arreteerimisest patendi-, mustrikaitse või kaubamärgi vastu eksimise

eest kaustjoni vastu, mille suurus määratakse sõbraliku kokkuleppe puudumisel võimalikult lühema aja jooksul arreteerimiskoha vastava võimu poolt.

Artikkel 20.

Teise lepinguosalise riigi kodakondsusest õhusõidukitel on maandumisel, eriti hädajuhul, õigus samale abile ning samadele abistamisvahenditele, kui selle riigi kodakondsusest õhusõidukitel.

Ulgumerel hädasolevate õhusõidukite päästmist korraldatakse, kui ei ole vastupidist kokkulepet, mereõiguse põhimõttel, mis tulenevad jõusolevaist rahvusvahelisist konventsioonidest või nende puudumisel päästjate rahvusseadustest.

Artikkel 21.

Mõlemad lepinguosalised teatavad teineteisele kõigist nende territooriumil õhusõidu alal kehtivaist eeskirjadest.

Artikkel 22.

Lepinguosaliste kõrgemad õhusõidu-ametiasutised teatavad vastastikku käesoleva kokkuleppe eeskirjade rikkumistest, mis on leidnud aset nende territooriumil teise lepinguosalise lennukite poolt.

Artikkel 23.

Käesoleva kokkuleppe kohaldamise üksikasjad, eriti tollivormaliteetide asjus, korraldatakse iga kord, kui see osutub tarvilikuks ja võimalikuks, otsesel kokkuleppel mõlema lepinguosalise mitmesuguste vastavate ametiasutiste vahel.

Artikkel 24.

Kõik käesoleva kokkuleppe tõlgitsemisel ja kohaldamisel tekkivad tüliküsimused, mida ei ole saadud lahendada diplomaatilisel teel, esitatakse ühe lepinguosalise riigi nõudel vahekohtule. Selle vahekohtu otsused on siduvad mõlema lepinguosalise kohta.

Vahekohus koosneb kolmest liikmest. Ta moodustatakse sel teel, et iga lepinguosaline riik nimetab vabal valikul ühe kohtuniku kuu aja jooksul arvates vahekohtu nõudmisest ühe lepinguosalise riigi poolt.

Vahekohtu esimees valitakse mõlema lepinguosalise riigi kokkuleppel järgneva kuu jooksul. Esimees peab olema asjatundja õhusõidu alal, mõne kolmanda riigi kodanik ja tema elukoht ei tohi olla kummagi lepinguosalise riigis, samuti ei tohi ta olla teenistusvahekorras lepinguosaliste riikidega.

Kui üks lepinguosalistest riikidest ei nimeta ühe kuu jooksul vahekohtu liiget, või kui järgneva kuu jooksul ei õnnestu esimehe valimine, siis palutakse Haagi alatise rahvusvahelise kohtukoja administratiivnõukogu presidenti ette võtta vajalisi nimetamisi.

Vahekohtu asukoht määratakse esimehe poolt. Vahekohtu otsused tehakse häälteenamusega. Asjaajamise korra määrab vahekohus ise; see võib olla kirjalik, kui lepinguosalised selle vastu ei vaidle. Iga lepinguosaline kannab oma vahekohtu liikme tegevuse tasumise kulud ning poole esimehe tegevuse tasumise kuludest.

Iga lepinguosaline kannab poole asjaajamiskuludest.

Artikkel 25.

Kumbki lepinguosaline võib igal ajal üles öelda käesoleva kokkuleppe kaheteistkümnekuise etteteatamisega.

Artikkel 26.

Käesolev konventsioon ratifitseeritakse; ratifikatsioonikirjad vahetatakse võimalikult peatselt Berliinis. Ta astub jõusse kolmekümnendal päeval arvates ratifikatsioonikirjade vahetamise päevast.

Selle tõenduseks vastavad täisvolinikud kirjutasid alla käesolevale kokkuleppele ning kinnitasid sellele oma pitserid.

Tehtud Berliinis, 23. detsembril 1937. a. kahes originaalis eesti ja saksa keeles.

(L.S.) K. Tofer.

(L.S.) Hans Georg von Mackensen.

(L.S.) Fisch.

Abkommen über den Luftverkehr zwischen der Republik Estland und dem Deutschen Reich

Der Staatsverweser der Estnischen Republik

und

der Deutsche Reichskanzler,

in gleicher Weise davon überzeugt, dass es im beiderseitigen Interesse Estlands und Deutschlands liegt, die internationalen Luftverkehrsbeziehungen in friedlichem Geiste zu fördern, haben beschlossen, zu diesem Zweck ein Abkommen zu schliessen und haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Seine Exzellenz der Staatsverweser der Estnischen Republik:

den ausserordentlichen und bevollmächtigten Gesandten der Estnischen Republik in Berlin Herrn Karl Tofer.

Der Deutsche Reichskanzler:

den Staatssekretär des Auswärtigen Amts Herrn Dr. Hans Georg von Mackensen

und

den Ministerialdirektor im Reichsluftfahrtministerium Herrn Willy Fisch,

die, nachdem sie ihre Vollmachten ausgetauscht und in guter und gehöriger Form gefunden haben, über folgende Bestimmungen übereingekommen sind:

Artikel 1.

Jeder der beiden Vertragschliessenden Teile gewährt in Friedenszeiten Luftfahrzeugen des anderen Vertragschliessenden Teiles, die in diesem ordnungsmässig eingetragen sind, bei Beachtung der in diesem Abkommen enthaltenen Bestimmungen das Recht zum Luftverkehr in seinem Gebiet.

Die Einrichtung und der Betrieb von regelmässigen Luftverkehrslinien eines Luftfahrtunternehmens des einen der Vertragschliessenden Teile in das Gebiet des anderen Teiles oder über dieses hinweg, mit oder ohne Zwischenlandung, unterliegen einer Sondervereinbarung zwischen den Obersten Luftfahrtbehörden der beiden Staaten.

Als Gebiet im Sinne dieses Abkommens gilt das Gebiet der Estnischen Republik und das Gebiet des Deutschen Reiches, einschliesslich der Territorialgewässer.

Als Luftfahrtzeuge im Sinne dieses Abkommens gelten die privaten Luftfahrzeuge und diejenigen staatlichen Luftfahrzeuge, die nicht als Militär-, Zoll- oder Polizeiluftfahrzeuge verwendet werden.

Militär-, Zoll- oder Polizeiluftfahrzeuge des einen Vertragschliessenden Teiles müssen, wenn sie in das Gebiet des anderen Teiles oder über dieses hinweg, mit oder ohne Zwischenlandung, fliegen wollen, mit einer besonderen Genehmigung versehen sein, die auf diplomatischem Weg einzuholen ist.

Artikel 2.

Die Luftfahrzeuge des einen Vertragsteils, ihre Besatzung, Fluggäste und Ladung, unterliegen, während sie sich im Gebiet des anderen Staates befinden, den Verpflichtungen, die sich aus den in diesem Staate jeweils geltenden Bestimmungen ergeben, insbesondere den Vorschriften über den Luftverkehr im allgemeinen, soweit diese auf alle fremden Luftfahrzeuge ohne Unterschied der Nationalität Anwendung finden, ferner über Zölle und andere Abgaben, über Aus- und Einfuhrverbote, über die Beförderung von Personen und Gütern, über die öffentliche Sicherheit und Ordnung, über Gesundheitswesen, sowie den Passvorschriften. Sie unterliegen auch den sonstigen Verpflichtungen, die sich aus der jeweiligen allgemeinen Gesetzgebung ergeben, soweit dieses Abkommen nichts anderes vorsieht.

Die gewerbsmässige Beförderung von Personen und Gütern zwischen zwei Orten des eigenen Staatsgebietes kann den heimischen Luftfahrzeugen vorbehalten werden.

Die bei der Einreise an Bord von Luftfahrzeugen der beiden Vertragschliessenden Teile befindlichen Betriebsstoffe und für den Flugbetrieb notwendigen Ersatzteile sind zollfrei - ausgenommen diejenigen Betriebsstoffe, die vom Luftfahrzeug im Gebiet des anderen Vertragschliessenden Teiles abgegeben oder dort zu Inlandflügen verwendet werden.

Artikel 3.

Jeder der beiden Vertragsteile kann den Luftverkehr über bestimmten Zonen seines Gebietes verbieten, sofern in dieser Hinsicht zwischen den heimischen Luftfahrzeugen und denjenigen des anderen Teiles kein Unterschied gemacht wird. Diese Einschränkung gilt nicht für heimische Luftfahrzeuge, die zu Sonderzwecken oder im Dienste der staatlichen Verwaltung verwendet werden.

Die Gebietsteile, über denen der Luftverkehr verboten wird, sind dem anderen Vertragsstaate mitzuteilen.

Ausserdem behält sich jeder Vertragsteil das Recht vor, unter aussergewöhnlichen Umständen in Friedenszeiten den Luftverkehr über seinem Gebiet ganz oder teilweise mit sofortiger Wirkung vorübergehend einzuschränken oder zu verbieten, mit dem Vorbehalt, dass keinerlei Unterschied gemacht wird, zwischen den Luftfahrzeugen des anderen Vertragsstaates und Luftfahrzeugen, die anderen fremden Staaten angehören.

Artikel 4.

Ein Luftfahrzeug, das über eine verbotene Zone gerät, hat das durch die Luftverkehrsordnung des überflogenen Staates vorgeschriebene Notzeichen zu geben und unverzüglich auf dem nächsten ausserhalb der verbotenen Zone gelegenen Flughafen dieses Staates zu landen.

Dieselbe Verpflichtung liegt einem Luftfahrzeug ob, das beim Ueberfliegen einer verbotenen Zone durch besondere Signale darauf aufmerksam gemacht wird.

Artikel 5.

Die Luftfahrzeuge müssen deutliche und gut sichtbare Abzeichen haben, die ihre Feststellung während des Fluges ermöglichen (Staatszugehörigkeitszeichen und Eintragungszeichen). Sie müssen ausserdem den Namen und den Wohnsitz des Eigentümers tragen.

Die Luftfahrzeuge müssen mit Bescheinigungen über die Eintragung und die Lufttüchtigkeit sowie mit allen übrigen in ihrem Heimatlande für den Luftverkehr vorgeschriebenen Urkunden versehen sein.

Artikel 6.

Die Mitglieder der Besatzung, die im Luftfahrzeug eine in ihrem Heimatlande einer besonderen Erlaubnis unterliegende Tätigkeit ausüben, müssen mit den in ihrem Heimatlande vorgeschriebenen Ausweisen für den Luftverkehr, insbesondere mit den vorschriftsmässigen Befähigungszeugnissen und Zulassungsscheinen versehen sein.

Die übrigen Mitglieder der Besatzung müssen mit Ausweisen versehen sein, die ihre Beschäftigung an Bord, ihren Beruf, ihre Identität und ihre Staatsangehörigkeit angeben.

Die Besatzung und die Fluggäste müssen mit Ausweisen versehen sein, die bei der Grenzüberschreitung dieses Staates oder für den Aufenthalt im Bereiche dieses Staates, in dessen Gebiet sie sich begeben, erforderlich sind, soweit nicht zwischen den beiden Vertragsstaaten etwas anderes vereinbart ist.

Artikel 7.

Die Lufttüchtigkeitsscheine, Befähigungszeugnisse und Zulassungsscheine, die von einem der Vertragschliessenden Teile für das Luftfahrzeug oder die Besatzung ausgestellt oder anerkannt worden sind, haben im anderen Vertragsstaate dieselbe Gültigkeit wie die in diesem Staate ausgestellten oder anerkannten entsprechenden Urkunden, die Befähigungszeugnisse und Zulassungsscheine der Besatzung jedoch nur für die Bedienung von Luftfahrzeugen ihres Landes. Ausnahmen hiervon bedürfen der Genehmigung der zuständigen Luftfahrtbehörde des anderen Staates.

Jeder der beiden Vertragschliessenden Teile behält sich das Recht vor, für den Luftverkehr innerhalb seines Gebietes den seinen Staatsangehörigen vom anderen Vertragsstaat erteilten Befähigungszeugnissen und Zulassungsscheinen die Anerkennung zu versagen.

Artikel 8.

Die Luftfahrzeuge dürfen nur dann mit Gerät zur drahtlosen Nachrichtenübermittlung versehen sein, wenn sie eine besondere Erlaubnis ihres Heimatstaates hierfür mit sich führen. Für die Benutzung solchen Gerätes über dem Gebiet eines der Vertragschliessenden Teile sind die in diesem Staate hierfür geltenden Bestimmungen massgebend. Solches Gerät darf ferner nur von Mitgliedern der Besatzung bedient werden, die eine besondere Erlaubnis ihrer heimischen Behörde mit sich führen.

Die beiden Vertragsstaaten behalten sich vor, aus Sicherheitsgründen Vorschriften über die Verpflichtung zur Ausstattung von Luftfahrzeugen mit Gerät zur drahtlosen Nachrichtenübermittelung zu erlassen.

Artikel 9.

Die Luftfahrzeuge, ihre Besatzung und die Fluggäste dürfen Waffen, Schiessbedarf, giftige Gase, Sprengstoffe upd Brieftauben im Gebiet des anderen Vertragsstaates nur mit dessen Erlaubnis mit sich führen. Signalgerät und Signalmunition gelten nicht als Waffen und Schiessbedarf im Sinne dieser Bestimmung. Die Beförderung von Lichtbildgerät unterliegt einer besonderen Erlaubnis, wenn es so untergebracht ist, dass seine Benutzung unterwegs möglich ist.

Aus Gründen der öffentlichen Ordnung und Sicherheit kann jeder Vertragsstaat in seinem Hoheitsgebiet die Beförderung oder Mitführung auch anderer als der im Absatz 1 dieses Artikels genannten Gegenstände einschränken oder verbieten, sofern in dieser Hinsicht zwischen den heimischen Luftfahrzeugen und denjenigen des anderen Vertragsstaates kein Unterschied gemacht wird.

Artikel 10.

Die Luftfahrzeuge, die Fluggäste oder Güter mit sich führen, müssen mit einem Verzeichnis der Fluggäste und mit einem Ladungsverzeichnis, das eine Beschreibung der Art und Menge der Güter enthält, sowie mit den erforderlichen Zollerklärungen versehen sein.

Ergibt sich bei der Ankunft eines Luftfahrzeuges eine Unstimmigkeit zwischen den mitgeführten Gütern und den erwähnten Urkunden, so haben sich die Zollbehörden des Ankunftshafens mit den zuständigen Zollbehörden des anderen Vertragsstaates unmittelbar in Verbindung zu setzen.

Artikel 11.

Die Beförderung von Post wird durch besondere Abmachungen unmittelbar zwischen den Postverwaltungen der beiden Vertragsstaaten geregelt.

Artikel 12.

Jeder Vertragsstaat kann auf seinem Gebiet die Luftfahrzeuge des anderen Staates bei Abflug oder Landung durch die zuständigen Behörden untersuchen und die vorgeschriebenen Ausweise und sonstigen Urkunden prüfen lassen.

Artikel 13.

Die dem öffentlichen Luftverkehr zur Verfügung stehenden Flughäfen sind den Luftfahrzeugen beider Staaten zugänglich. Die Luftfahrzeuge können auch den meteorologischen Nachrichtendienst, den Funkdienst und den Flugsicherungsdienst benutzen. Die Gebühren (Landegebühr, Aufenthaltsgebühr usw.) sind für die heimischen Luftfahrzeuge und diejenigen des anderen Staates gleich.

Artikel 14.

Der Ein- und Ausflug von Luftfahrzeugen der beiden Vertragsstaaten aus und nach dem Auslande darf nur auf Flughäfen stattfinden, die Zollflughäfen mit Passabfertigung sind, und zwar ohne Landung zwischen der Grenze und solchen Flughäfen.

In einzelnen Fällen können die Obersten Luftfahrtbehörden auf Antrag den Einflug nach und den Ausflug von anderen Flugplätzen gestatten, auf denen die Zoll- und Passabfertigung vorzunehmen ist. Die Kosten der Zoll- und Passabfertigung trägt in diesem Falle der Antragsteller. Das Verbot der Landung zwischen der Grenze und dem Flugplatz gilt auch in diesen besonderen Fällen.

Im Falle der Notlandung oder einer Landung im Sinne des Artikels 4 — im Abflugland nach der Zoll- und Passabfertigung, im Einflugland vor der Zoll- und Passabfertigung — haben sich der Luftfahrzeugführer, die Besatzung und die Fluggäste nach den Vorschriften zu richten, die in dem betreffenden Staate gelten.

Die beiden Vertragschliessenden Teile werden einander das Verzeichnis der dem öffentlichen Luftverkehr dienenden Flughäfen mitteilen. Diese Verzeichnisse werden diejenigen Flughäfen besonders aufführen, die Zollflughäfen sind und Gelegenheit zur Passabfertigung bieten. Jede Änderung in diesen Verzeichnissen und jede auch nur vorübergehende Einschränkung der Benutzungsmöglichkeit eines dieser Flughäfen ist dem anderen Vertragsteil unverzüglich mitzuteilen.

Artikel 15.

Die Luftfahrzeuge der Vertragschliessenden Teile haben im Gebiete des anderen Vertragsteils die dort vorgeschriebenen Flugwege einzuhalten, es sei denn, dass meteorologische Verhältnisse Abweichungen bedingen. Wenn Flugwege nicht vorgeschrieben sind, ist die kürzeste Strecke einzuhalten. Die Vorschriften über die Einhaltung besonderer Flugwege werden bekannt gemacht und dem anderen Vertragsteil mitgeteilt werden.

Artikel 16.

Als Ballast darf nur feiner Sand oder Wasser abgeworfen werden.

Artikel 17.

Unterwegs dürfen andere Gegenstände ausser Ballast nur abgeworfen oder sonst entfernt werden, wenn der Staat, dessen Gebiet betroffen wird, die Erlaubnis hierfür besonders erteilt hat, oder wenn der Abwurf zur Abwendung einer drohenden Gefahr erforderlich ist.

Beim Abwerfen von Abfallstoffen aus unterwegs befindlichen Luftfahrzeugen sind die hierauf bezüglichen Vorschriften des Vertragstaates zu beachten, in dessen Gebiet die Handlung vorgenommen wird.

Artikel 18.

Soweit bei Ausführung dieses Abkommens Fragen der Nationalität zu berücksichtigen sind, besteht Einverständnis darüber, dass die Luftfahrzeuge die Nationalität des Staates besitzen, in dessen Register sie ordnungsmässig eingetragen sind.

Ein Luftfahrzeug kann in einem der beiden Staaten nur dann eingetragen werden, wenn es ganz im Eigentum von Angehörigen dieses Staates steht. Wenn eine juristische Person oder eine Gesellschaft irgendeiner Art Eigentümerin ist, muss sie den Anforderungen entsprechen, welche die estnische oder die deutsche Gesetzgebung jeweils vorschreibt, damit sie als estnische oder deutsche juristische Person oder Gesellschaft angesehen werden kann.

Artikel 19.

Ein Luftfahrzeug, das in einen der beiden Vertragsstaaten einfliegt oder sein Gebiet überfliegt und dort nur, soweit erforderlich, landet und Aufenthalt nimmt, kann einer Beschlagnahme, die wegen Verletzung eines Patents, Musterschutzen oder Warenzeichens bewirkt wird, durch Hinterlegung einer Sicherheit entzogen werden, deren Höhe mangels gütlicher Vereinbarung

in möglichst kurzer Frist von der zuständigen Behörde des Ortes der Beschlagnahme festzusetzen ist.

Artikel 20.

Die Luftfahrzeuge des anderen Vertragsstaates haben bei Landungen, insbesondere in Notfällen, Anspruch auf Hilfeleistung und Benutzung der gleichen Hilfseinrichtungen wie die heimischen Luftfahrzeuge.

Die Rettung der Luftfahrzeuge, die auf See in Not geraten sind, richtet sich vorbehaltlich gegenteiliger Abmachung nach den Grundsätzen des Seerechts, wie sie sich aus den jeweiligen internationalen Vereinbarungen oder in deren Ermangelung aus den Gesetzen des Staates ergeben, dem die Retter angehören.

Artikel 21.

Die beiden Vertragschliessenden Teile werden sich alle für den Luftverkehr in ihrem Gebiet geltenden Vorschriften mitteilen.

Artikel 22.

Die Obersten Luftfahrtbehörden der Vertragschliessenden Teile werden sich gegenseitig Mitteilung machen über Verstösse gegen Bestimmungen dieses Abkommens, die über ihrem Gebiet von Luftfahrzeugen des anderen Vertragsstaates begangen worden sind.

Artikel 23.

Die Einzelheiten der Ausführung dieses Abkommens, insbesondere die Zollformalitäten, werden, soweit erforderlich und möglich, durch unmittelbare Verständigung zwischen den einzelnen zuständigen Verwaltungen der beiden Vertragsteile geregelt.

Artikel 24.

Streitigkeiten, die sich über die Auslegung und Anwendung dieses Abkommens ergeben, sollen, soweit sie nicht auf diplomatischem Wege erledigt werden, auf Verlangen eines der Vertragschliessenden Teile einem Schiedsgericht unterbreitet werden. Die Entscheidung dieses Schiedsgerichts ist für beide Vertragsstaaten bindend.

Das Schiedsgericht besteht aus drei Mitgliedern. Es wird in der Weise gebildet, dass jeder Vertragsstaat innerhalb eines Monats, nachdem das Schiedsgericht von einem der Vertragsstaaten verlangt worden ist, nach freier Wahl einen Schiedsrichter ernennt.

Der Vorsitzende des Schiedsgerichts wird im Wege einer beiderseitigen Verständigung der Vertragsstaaten innerhalb eines weiteren Monats ernannt. Der Vorsitzende muss sachverständig in Fragen der Luftfahrt sein, Staatsangehöriger irgendeines dritten Staates sein und darf seinen Wohnsitz nicht im Bereich eines der Vertragsstaaten haben und auch nicht im Dienstverhältnis zu diesen Staaten stehen.

Unterlässt der eine Vertragsstaat innerhalb eines Monats die Bezeichnung des Schiedsrichters oder kommt innerhalb des weiteren Monats die Wahl des Vorsitzenden nicht zustande, so wird der Präsident des Verwaltungsrates des Ständigen Schiedshofes im Haag gebeten werden, die erforderlichen Ernennungen vorzunehmen.

Der Sitz des Schiedsgerichts wird von dem Vorsitzenden bestimmt. Die Entscheidungen des Schiedsgerichts werden mit Stimmenmehrheit

getroffen. Das Verfahren wird von dem Schiedsgericht selbst bestimmt; es kann schriftlich sein, wenn von keinem der Vertragsteile hiergegen Einwendungen erhoben werden. Jeder Vertragsstaat trägt die Vergütung für die Tätigkeit seines Schiedsrichters sowie die Hälfte der Vergütung für die Tätigkeit des Vorsitzenden.

Jeder Vertragsstaat trägt die Hälfte der Kosten des Verfahrens.

Artikel 25.

Jeder der Vertragsstaaten kann dieses Abkommen zu jedem Zeitpunkt mit einer Frist von zwölf Monaten kündigen.

Artikel 26.

Dieses Abkommen soll ratifiziert werden; die Ratifikationsurkunden sollen baldmöglichst in Berlin ausgetauscht werden. Es tritt mit dem dreissigsten Tage nach dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet und ihre Siegel aufgedrückt.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in estnischer und deutscher Sprache in Berlin am 23. Dezember 1937.

(L.S.) K. Tofer. (L.S.) Hans Georg von Mackensen.

(L.S.) Fisch.

---

301. Rahu huvides raadiolevi kasutamise rahvusvahelise konventsiooni kinnitamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 30. märtsil 1938.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks Genfis 23. septembril 1936 sõlmitud Rahu huvides raadiolevi kasutamise rahvusvaheline konventsioon.

§ 2. Avaldada ühes käesoleva seadusega konventsiooni prantsuskeelne tekst ühes eestikeelse tõlkega.

Tallinnas, 30. märtsil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

Fr. Akel
Välisminister.

Rahu huvides raadiolevi kasutamise rahvusvaheline konventsioon.

Albaania, Argentiina Vabariik, Austria, Belgia, Brasiilia Ühendriigid, Suur-Britannia ja Põhja-Iiri Ühendatud kuningriik, Tšiili, Kolumbia, Taani, Dominikaani Vabariik, Egiptus, Hispaania, Eesti, Prantsuse, Kreeka, India, Leedu, Luxembourg, Mehhiko Ühendriigid, Norra, Uus-Meremaa, Madalmaad, Rumeenia, Šveits, Tšehhoslovakkia, Türgi, N.S.V. Liit ja Uruguai,

Tunnustanud tarvidust vältida ühisel kokkuleppel määratud eeskirjadega raadiolevi kasutamist rahvusvahelise üksmeele vastasel viisil,

teiselt poolt, juhitud soovist kasutada samade eeskirjade rakendamisega võimalusi, mida pakub see mõtte edasikandmise vahend rahvaste paremaks vastastikuseks arusaamiseks;

otsustasid selleks sõlmida konventsiooni ning nimetasid oma täisvolinikkudeks:

Albaania:

Hr. Thomas Luarassi — alalise delegatsiooni sekretär Rahvasteliidu juures.

Argentiina Vabariik:

Hr. Carlos A. Pardo — saatkonna kaubandusnõunik Bernis.

Austria:

Tema Ekstsellentsi dr. Marcus Leitmaier'i — erakorraline saadik ja täievoliline minister.

Belgia:

Hr. Maurice Bourquin'i — Genfi ülikooli professor.

Brasiilia Ühendriigid:

Hr. Elyseu Montarroyos'e — delegaat vaimse koostöö rahvusvahelise instituudi juures.

Suur-Britannia ja Põhja-Iiri ühendatud kuningriik:

Viscount Cranborne'i, M.P. — välisministri abi.

Hr. Frederick William Phillips'i — postiministeeriumi teleühenduste direktor.

Hr. Henry George Gordon Welch'i — juhataja postiministeeriumis.

Tšiili:

Hr. Enrique J. Gajardo V., — alalise büroo juhataja Rahvasteliidu juures.

Kolumbia:

Tema Ekstsellentsi Dr. Gabriel Turbay — alaline esindaja Rahvasteliidu juures, erakorraline saadik ja täievoliline minister.

Tema Ekstsellentsi Dr. Carlos Lozano y Lozano — erakorraline saadik ja täievoliline minister Hispaania Vabariigi Presidendi juures.

Taani:

Hr. Holger Oluf Quistgaard Bech'i — alalise esinduse esimene sekretär Rahvasteliidu juures.

Dominikaani Vabariik:

Hr. Charles Ackermann'i — peakonsul Genfis.

Egiptus:

Hr. Abd-el-Fattah Assal'i — Chargé d'affaires per interim Bernis.

Hispaania:

Hr. José Rivas y Gonzalez'i — teedeministeeriumi raadioühenduste osakonna juhataja.

Hr. Manuel Marquez Mira — professor teleühenduste riiklikus koolis.

Eesti:

Hr. Johannes Kõdar'i — alalise esindaja kt. Rahvasteliidu juures.

Prantsuse:

Hr. Marcel Pellenc'i — raadiolevi peadirektor posti, telegraafi, telefoni ministeeriumis.

Hr. Yves Chataigneau — osakonna juhataja välisministeeriumis.

Kreeka:

Tema Ekstsellentsi hr. Raoul Bibica-Rosetti — alaline esindaja Rahvasteliidu juures, täievoliline minister.

India:

Sir Denys de Saumarez Bray, K.C.S.I., K.C.I.E., C.B.E.

Leedu:

Hr. Juozas Urbšys'e — täievoliline minister, välisministeeriumi poliitiline direktor.

Luxembourg:

Tema Ekstsellentsi hr. Emile Reuter'i — riigi auminister, saadikutekoja esimees.

Mehhiko Ühendriigid:

Tema Ekstsellentsi hr. Narciso Bassols'i — suursaadik, erakorraline saadik ja täievoliline minister St. James'i hoovi juures.

Tema Ekstsellentsi hr. Primo Villa Michel'i — alaline esindaja Rahvasteliidu juures, erakorraline saadik ja täievoliline minister.

Norra:

Hr. Einar Maseng'i — alaline esindaja Rahvasteliidu juures.

Uus-Meremaa:

Hr. William Joseph Jordan'i — ülemkomissar Londonis.

Sir Christopher James Parr'i, G.C.M.G.

Madalmaad:

Tema Ekstsellentsi rüütel C. van Rappard'i — alaline esindaja Rahvasteliidu juures, erakorraline saadik ja täievoliline minister Šveitsi Föderaalnõukogu juures.

Rumeenia:

Hr. Tudor A. Tănăsesco — insener teedeministeeriumis, lektor Bukaresti polütehnilises koolis.

Šveits:

Hr. Camille Gorge — saatkonna nõunik, Rahvasteliidu osakonna juhataja föderaalses politilises ministeeriumis.

Hr. Jakob Buser'i — osakonna juhataja posti ja telegraafi peavalitsuses.

Tšehhoslovakkia:

Tema Ekstsellentsi hr. Rudolf Künzl-Jizerský — alaline delegaat Rahvasteliidu juures, erakorraline saadik ja täievoliline minister Šveitsi Föderaalnõukogu juures.

Türgi:

Tema Ekstsellentsi hr. Necmeddin Sadak'i — alaline delegaat Rahvasteliidu juures, täievoliline minister.

N.S.V. Liit:

Hr. Edouard Hoerschelmann'i — välisasjade rahvakomissariaadi peasekretär.

Uruguai:

Tema Ekstsellentsi hr. Victor Benavides'i — insener, erakorraline saadik ja täievoliline minister Šveitsi Föderaalnõukogu juures,

kes pärast oma heas ja nõutud vormis leitud täisvolituste vastastikku esitamist leppisid kokku alljärgnevais eeskirjades:

Artikkel esimene.

Kõrged lepinguosalised kohustuvad vastastikku keelama ning vajalisel juhul viivitamata lõpetama oma territooriumidel iga raadiosaate, mis, kahjustades head rahvusvahelist arusaamist, võiks ässitada mõne territooriumi elanikke ühe kõrge lepinguosalise sisemise korra või tema territooriumi julgeoleku vastastele tegudele.

Artikkel 2.

Kõrged lepinguosalised kohustuvad vastastikku valvama, et nende territooriumidel asuvate jaamade poolt levitatud saatekavad ei sisaldaks kihutust sõjale mõne teise kõrge lepinguosalise vastu ega kihutust sõjani viivatele tegudele.

Artikkel 3.

Kõrged lepinguosalised kohustuvad vastastikku keelama ning vastaval juhul viivitamata lõpetama nende territooriumidel iga raadiosaate, mis võiks kahjustada head rahvusvahelist arusaamist väitlustega, millede ebatäpsus on või peaks olema teada levitamise eest vastutavaile isikuile.

Nad kohustuvad peale selle vastastikku valvama, et iga saade, mis võiks kahjustada rahvusvahelist head arusaamist ebatäpsete väitlustega, õiendatakse niipea kui võimalik kõige mõjuvamate vahenditega, seda isegi siis, kui ebatäpsus selgus alles pärast levitamist.

Artikkel 4.

Kõrged lepinguosalised kohustuvad vastastikku valvama, eriti kriisi ajal, et nende territooriumidel asuvad saatejaamad levitaksid rahvusvaheliste suhete kohta informatsiooni, mille täpsust on kontrollinud informatsioonilevi suhtes vastutavad isikud kõigi neil kasutada olevate abinõudega.

Artikkel 5.

Iga kõrge lepinguosaline kohustub andma teistele kõrgetele lepinguosalistele, kes seda peaksid soovima, teateid, mis tema arvates võiksid hõlbustada saadete levitamist mitmesuguste ringhäälingu organisatsioonide kaudu, mis tutvustaksid tema tsivilisatsiooni ja temale omaseid elamistingimusi, samuti ka tema suhete arendamise peajooni teiste rahvastega ja tema osa rahu korraldamises.

Artikkel 6.

Ülalolevaist artiklitest järelduvatele kohustustele täie mõju andmiseks kohustuvad kõrged lepinguosalised vastastikku välja andma ning rakendama vastavaid juhtnööre ja eeskirju valitsusele otseselt alluvaile ringhäälingu organisatsioonidele.

Samaks otstarbeks kõrged lepinguosalised kohustuvad vastastikku mahutama vastavaid erieeskirju juhtnöörina iseseisvatele raadiosaate ettevõtteile kas rahvusliku asutise põhikirja kontsessiooni saavale ühingule tehtud tingimustesse või teistele eraettevõtteile kohaldatavaisse määrustesse ning tegema tarvilikke korraldusi nende elluviimiseks.

Artikkel 7.

Mingi lahkarvamuse tekkimisel kõrgete lepinguosaliste vahel käesoleva konventsiooni tõlgendamisel või kohaldamisel, kui seda lahkarvamust ei olnud

võimalik lahendada rahuldavalt diplomaatilisel teel, õiendatakse see osaliste vahel vastavalt rahvusvaheliste tülide lahendamise suhtes kehtivaile eeskirjadele.

Sääraste eeskirjade puudumisel tüliosaliste vahel allutavad nad küsimuse vahekohtu- või kohtulikule menetlusele. Kui mõne teise kohtu suhtes kokkulepet ei saavutata, siis esitavad nad tüliküsimuse ühe poole palvel Alalisele Rahvusvahelisele Kohtule juhul, kui nad kõik on selle kohtu statuudi kohta käiva 16. detsembri 1920 protokolli osalised; kui nad kõik ei ole selle protokolli osalised, siis esitavad nad tüliküsimuse Haagi 18. oktoobri 1907. a. konventsiooni kohaselt moodustatud vahekohtule rahvusvaheliste tülide rahulikul teel lahendamiseks.

Kõrged lepinguosalised võivad vastastikusel kokkuleppel enne ülalolevas 1. ja 2. lõikes tähendatud menetluste algatamist paluda Vaimse Koostöö Rahvusvahelise Komisjoni vahendust, kes selleks peab moodustama erilise komitee.

Artikkel 8.

Käesolev konventsioon, mille prantsus- ja ingliskeelne tekst on võrdselt autentsed, kannab tänast kuupäeva ning on avatud allakirjutamiseks 1. maini 1937 iga Rahvasteliidu liikme või iga liikmeks mitteoleva riigi nimel, kes oli esindatud käesoleva konventsiooni väljatöötanud konverentsil, või iga liikmeks mitteoleva riigi nimel, kellele Rahvasteliidu Nõukogu saatis selleks ärakirja käesolevast konventsioonist.

Artikkel 9.

Käesolev konventsioon ratifitseeritakse. Ratifitseerimise teadaanded saadetakse Rahvasteliidu peasekretärile, kes nende deponeerimisest teatab kõigile liidu liikmeile, samuti ka eelmises artiklis tähendatud liikmeks mitteolevaile riikidele.

Artikkel 10.

Alates 1. maist 1937 võivad käesoleva konventsiooniga liituda iga Rahvasteliidu liige ja iga artiklis 8 tähendatud liikmeks mitteolev riik.

Liitumisteadaanded saadetakse Rahvasteliidu peasekretärile, kes nende deponeerimisest teatab kõigile Rahvasteliidu liikmeile, samuti ka nimetatud artiklis tähendatud liikmeks mitteolevaile riikidele.

Artikkel 11.

Käesolev konventsioon registreeritakse Rahvasteliidu peasekretäri poolt vastavalt pakti artikli 18 eeskirjadele kuuekümnendal päeval pärast seda, kui ta on kätte saanud kuuenda ratifitseerimis- või liitumisteadaande.

Konventsioon jõustub registreerimispäeval.

Artikkel 12.

Peale konventsiooni jõustumist jõustub iga pärastine ratifikatsioon või liitumine kuuekümnendal päeval pärast selle kättesaamist Rahvasteliidu peasekretäri poolt.

Artikkel 13.

Käesolev konventsioon võidakse üles öelda Rahvasteliidu peasekretärile saadetud teadaandega. See teadaanne jõustub ühe aasta möödumisel pärast selle kättesaamist. Peasekretär teatab selliselt saabunud ülesütlemisest kõigile liidu liikmeile ja artiklis 8 tähendatud liikmeks mitteolevaile riikidele.

Käesolev konventsioon kaotab kehtivuse, kui ülesütlemiste tõttu kõrgete lepinguosaliste arv langeb alla kuue.

Artikkel 14.

Iga kõrge lepinguosaline võib deklareerida allakirjutamisel, ratifitseerimisel, liitumisel või pärastise Rahvasteliidu peasekretärile aadressitud kirjaga, et käesolevat konventsiooni rakendatakse kõigile või osale tema asumaadele, protektoraatidele, meretagustele territooriumidele või tema suveräänsusele alluvatele või mandaatterritooriumidele. Käesolevat konventsiooni rakendatakse teadaandes loetletud territooriumile või territooriumidele kuuekümnendal päeval pärast teadaande kättesaamist. Teadaande puudumisel ei rakendata konventsiooni ühelegi neist territooriumidest.

Iga kõrge lepinguosaline võib hiljem igal ajal deklareerida teadaandega Rahvasteliidu peasekretärile, et käesolev konventsioon kaotab kehtivuse kõigi või osa tema asumaade, protektoraatide, meretaguste territooriumide või tema suveräänsusele alluvate või mandaatterritooriumide suhtes. Konventsioon kaotab kehtivuse teadaandes tähendatud territooriumi või territooriumide suhtes ühe aasta möödumisel arvates teadaande kättesaamisest. Rahvasteliidu peasekretär teatab kõigile liidu liikmeile, samuti ka artiklis 8 tähendatud liikmeks mitteolevaile riikidele kõigist käesoleva artikli kohaselt saadud teadaandeist.

Artikkel 15.

Käesoleva konventsiooni revideerimise palvet võidakse esitada igal ajal mõne kõrge lepinguosalise poolt Rahvasteliidu peasekretärile aadressitud teadaandega. See teadaanne saadetakse Rahvasteliidu peasekretäri poolt teistele kõrgetele lepinguosalistele. Kui vähemalt kolmandik neist ühineb selle palvega, otsustavad kõrged lepinguosalised kokku tulla konventsiooni revideerimiseks. Sel puhul peasekretär pöördub ettepanekuga Rahvasteliidu Nõukogu või Täiskogu poole kokku kutsuda revisjonikonverents.

Tehtud Genfis kahekümne kolmandal septembril ühe tuhande üheksasaja kolmekümne kuuendal aastal ühesainsas eksemplaris, mis deponeeritakse Rahvasteliidu Sekretariaadi arhiivi. Tõestatud ärakiri sellest saadetakse kõigile Rahvasteliidu liikmeile ja artiklis 8 tähendatud liikmeks mitteolevaile riikidele.

Albaania	Ad referendum Th. Luarassi
Argentiina Vabariik	C. A. Pardo
Austria	M. Leitmaier
Belgia	Lõpp-istungi protokolli võetud deklaratsioonide reservatsiooniga. Bourquin
Brasiilia Ühendriigid	E. Montarroyos
Suur-Britannia ja Põhja-Iiri ühendatud kuningriik	Cranborne F. W. Phillips H.G.G. Welch
Tšiili	Enrique J. Gajardo V.
Kolumbia	Ad referendum Gabriel Turbay Carlos Lozano y Lozano
Taani	Holger Bech
Dominikaani Vabariik	Ch. Ackermann
Egiptus	F. Assal

Hispaania	Konverentsi lõpp-istungi protokolli võetud deklaratsiooni reservatsiooniga.
	José Rivas y Gonzalez
	Manuel Marquez
Eesti	J. Kõdar
Prantsuse	M. Pellenc
	Yves Chataigneau
Kreeka	Ad referendum
	Raoul Bibica-Rosetti
India	Denys Bray
Leedu	J. Urbšys
Luxembourg	Reuter
Mehhiko Ühendriigid	N. Bassols
	P. V. Michel
Norra	Einar Maseng
Uus-Meremaa	W. J. Jordan
	C. J. Parr
Madalmaad	C. van Rappard.
Rumeenia	T. Tanasesco
Šveits	C. Gorgé
	Dr. J. Buser
Tšehhoslovakkia	Rod. Künzl-Jizerský
Türgi	Ad referendum
	N. Sadak
N.S.V. Liit	Konverentsi lõpp-istungi protokolli võetud deklaratsioonide reservatsiooniga.
	Ed. Hoerschelmann
Uruguai	V. Benavides.

Convention internationale concernant l'emploi de la radiodiffusion dans l'intérêt de la paix.

L'Albanie, la République Argentine, l'Autriche, la Belgique, les États-Unis du Brésil, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, le Chili, la Colombie, le Danemark, la République Dominicaine, l'Égypte, l'Espagne, l'Estonie, la France, la Grèce, l'Inde, la Lithuanie, le Luxembourg, les États-Unis du Mexique, la Norvège, la Nouvelle-Zélande, les Pays-Bas, la Roumanie, la Suisse, la Tchécoslovaquie, la Turquie, l'Union des Républiques Soviétiques Socialistes et l'Uruguay,

Ayant reconnu la nécessité d'éviter, par des règles établies d'un commun accord, que la radiodiffusion ne soit employée d'une manière contraire à la bonne entente internationale;

Animés, d'autre part, du désir d'utiliser, par l'application des mêmes règles, les possibilités qu'offre ce mode de transmission de la pensée pour une meilleure compréhension mutuelle des peuples:

Ont décidé de conclure, à cette fin, une Convention et ont nommé pour leurs plénipotentiaires:

Albanie:

M. Thomas Luarassi, Secrétaire de la Délégation permanente près la Société des Nations.

République Argentine:

M. Carlos A. Pardo, Conseiller commercial de la Légation à Berne.

Autriche:

Son Excellence le Dr Marcus Leitmaier, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire.

Belgique:

M. Maurice Bourquin, Professeur à l'Université de Genève.

États-Unis du Brésil:

M. Elyseu Montarroyos, Délégué près l'Institut international de Coopération intellectuelle.

Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord:

Le vicomte Cranborne, M.P., Sous-Secrétaire d'État aux Affaires étrangères;

M. Frederick William Phillips, Directeur des télécommunications au Département des Postes;

M. Henry George Gordon Welch, Chef au Département des Postes.

Chili:

M. Enrique J. Gajardo V., Chef du Bureau permanent près la Société des Nations.

Colombie:

Son Excellence le Dr Gabriel Turbay, Délégué permanent près la Société des Nations, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire;

Son Excellence le Dr Carlos Lozano y Lozano, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Président de la République espagnole.

Danemark:

M. Holger Oluf Quistgaard Bech, Premier Secrétaire à la Délégation permanente près la Société des Nations.

République Dominicaine:

M. Charles Ackermann, Consul général à Genève.

Égypte:

M. Abd-el-Fattah Assal, Chargé d'affaires par intérim à Berne.

Espagne:

M. José Rivas y Gonzalez, Chef de la Section des Radiocommunications du Ministère des Communications;

M. Manuel Marquez Mira, Professeur à l'Ecole officielle de Télécommunication.

Estonie:

M. Johannes Kõdar, Délégué permanent a.i. près la Société des Nations.

France:

M. Marcel Pellenc, Directeur général de la Radiodiffusion au Ministère des Postes, Télégraphes et Téléphones;

M. Yves Chataigneau, Chef de Section au Ministère des Affaires étrangères.

Grèce:

Son Excellence M. Raoul Bibica-Rosetti, Délégué permanent près la Société des Nations, Ministre plénipotentiaire.

Inde:

Sir Denys de Saumarez Bray, K.C.S.I., K.C.I.E., C.B.E.

Lithuanie:

M. Juozas Urbšys, Ministre plénipotentiaire, Directeur politique aux Affaires étrangères.

Luxembourg:

Son Excellence M. Emile Reuter, Ministre d'État honoraire, Président de la Chambre des Députés.

États-Unis du Mexique:

Son Excellence M. Narciso Bassols, Ambassadeur, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Cour de Saint-James;

Son Excellence M. Primo Villa Michel, Délégué permanent près la Société des Nations, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire.

Norvège:

M. Einar Maseng, Délégué permanent près la Société des Nations.

Nouvelle-Zélande:

M. William Joseph Jordan, Haut Commissaire à Londres;

Sir Christopher James Parr, G.C.M.G.

Pays-Bas:

Son Excellence le Chevalier C. van Rappard, Représentant permanent près la Société des Nations, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse.

Roumanie:

M. Tudor A. Tănăsesco, Ingénieur au Ministère des Communications, Maître de conférence à l'Ecole polytechnique de Bucarest.

Suisse:

M. Camille Gorgé, Conseiller de Légation, Chef de la Section de la Société des Nations au Département politique fédéral;

M. Jakob Buser, Chef de Division à la Direction générale des Postes et des Télégraphes.

Tchécoslovaquie:

Son Excellence M. Rudolf Künzl-Jizerský, Délégué permanent près la Société des Nations, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse.

Turquie:

Son Excellence M. Necmeddin Sadak, Délégué permanent près la Société des Nations, Ministre plénipotentiaire.

Union des Républiques Soviétiques Socialistes:

M. Edouard Hoerschelmann, Secrétaire général du Commissariat du Peuple pour les Affaires étrangères.

Uruguay:

Son Excellence M. Victor Benavides, Ingénieur, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse.

Lesquels, après avoir communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent mutuellement à interdire et, le cas échéant, à faire cesser sans délai sur leurs territoires respectifs toute émission qui, au détriment de la bonne entente internationale, serait de nature à inciter les habitants d'un territoire quelconque à des actes contraires à l'ordre intérieur ou à la sécurité d'un territoire d'une Haute Partie contractante.

Article 2.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent mutuellement à veiller à ce que les émissions diffusées par les postes de leurs territoires respectifs ne constituent ni incitation à la guerre contre une autre Haute Partie contractante ni incitation à des actes susceptibles d'y conduire.

Article 3.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent mutuellement à interdire et, le cas échéant, à faire cesser sans délai sur leurs territoires respectifs toute émission susceptible de nuire à la bonne entente internationale par des allégations dont l'inexactitude serait ou devrait être connue des personnes responsables de la diffusion.

Elles s'engagent mutuellement en outre à veiller à ce que toute émission susceptible de nuire à la bonne entente internationale par des allégations inexactes soit corrigée le plus tôt possible par les moyens les plus efficaces, même si l'inexactitude n'est apparue que postérieurement à la diffusion.

Article 4.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent mutuellement à veiller, notamment en temps de crise, à ce que les postes de leurs territoires respectifs diffusent sur les relations internationales des informations dont l'exactitude aura été vérifiée par les personnes responsables de la diffusion de ces informations et cela par tous les moyens en leur pouvoir.

Article 5.

Chacune des Hautes Parties contractantes s'engage à mettre à la disposition des autres Hautes Parties contractantes qui le demanderaient les renseignements qui, à son avis, seraient de nature à faciliter la diffusion, par les différents services de radiodiffusion, d'émissions tendant à faire mieux connaître sa propre civilisation et ses conditions particulières d'existence, ainsi que les traits essentiels du développement de ses rapports avec les autres peuples et sa contribution à l'œuvre d'organisation de la paix.

Article 6.

En vue d'assurer un plein effet aux obligations résultant des articles précédents, les Hautes Parties contractantes s'engagent mutuellement à édicter, à l'usage des services de radiodiffusion placés sous la dépendance directe du gouvernement, et à faire appliquer par ces services, des instructions et règlements appropriés.

Dans le même but, les Hautes Parties contractantes s'engagent mutuellement à faire figurer, à l'usage des entreprises de radiodiffusion à gestion autonome, soit dans la charte constitutive d'un institut national, soit dans les conditions imposées à une société concessionnaire, soit dans les règlements applicables aux autres exploitations privées, des clauses appropriées, et à prendre les mesures nécessaires pour en assurer l'application.

Article 7.

S'il s'élève entre les Hautes Parties contractantes un différend quelconque relatif à l'interprétation ou à l'application de la présente Convention, et si ce différend n'a pu être résolu de façon satisfaisante par voie diplomatique, il sera réglé conformément aux dispositions en vigueur entre les Parties concernant le règlement des différends internationaux.

Au cas oú de telles dispositions n'existeraient pas entre les parties au différend, elles le soumettront à une procédure arbitrale ou judiciaire. A défaut d'un accord sur le choix d'un autre tribunal, elles soumettront le différend, à la requête de l'une d'elles, à la Cour permanente de Justice internationale si elles sont toutes parties au Protocole du 16 décembre 1920, relatif au Statut de ladite Cour, et, si elles n'y sont pas toutes parties, à un tribunal d'arbitrage, constitué conformément à la Convention de La Haye du 18 octobre 1907, pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Avant de recourir aux procédures visées aux alinéas 1 et 2 ci-dessus, les Hautes Parties contractantes pourront, d'un commun accord, faire appel aux bons offices de la Commission internationale de coopération intellectuelle, à qui il appartiendrait de constituer à cet effet un comité spécial.

Article 8.

La présente Convention, dont les textes français et anglais feront également foi, portera la date de ce jour et sera, jusqu'au 1er mai 1937, ouverte à la signature au nom de tout Membre de la Société des Nations, ou de tout Etat non membre représenté à la Conférence qui a élaboré la présente Convention, ou de tout Etat non membre auquel le Conseil de la Société des Nations aura communiqué copie de la présente Convention à cet effet.

Article 9.

La présente Convention sera ratifiée. Les notifications de ratification seront transmises au Secrétaire général de la Société des Nations. Celui-ci en notifiera le dépôt à tous les Membres de la Société, ainsi qu'aux Etats non membres visés à l'article précédent.

Article 10.

A partir du 1er mai 1937, tout Membre de la Société des Nations et tout Etat non membre visé à l'article 8 pourra adhérer à la présente Convention.

Les notifications d'adhésion seront transmises au Secrétaire général de la Société des Nations. Celui-ci en notifiera le dépôt à tous les Membres de la Sociéte, ainsi qu'à tous les Etats non membres visés audit article.

Article 11.

La présente Convention sera enregistrée par le Secrétaire général de la Société des Nations, conformément aux dispositions de l'article 18 du Pacte, soixante jours après la réception par lui de la sixième ratification ou adhésion.

La Convention entrera en vigueur le jour de cet enregistrement.

Article 12.

Chaque ratification ou adhésion qui interviendra après l'entrée en vigueur de la Convention produira ses effets soixante jours après sa réception par le Secrétaire général de la Société des Nations.

Article 13.

La présente Convention pourra être dénoncée par une notification adressée au Secrétaire général de la Société des Nations. Cette notification prendra effet un an après sa réception.

Le Secrétaire général notifiera à tous les Membres de la Société et aux Etats non membres visés à l'article 8 les dénonciations ainsi reçues.

La présente Convention cessera de produire ses effets si, à la suite de dénonciations, le nombre des Hautes Parties contractantes devient inférieur à six.

Article 14.

Toute Haute Partie contractante peut, au moment de la signature, ratification, adhésion, ou par la suite, dans un acte écrit adressé au Secrétaire général de la Société des Nations, déclarer que la présente Convention s'appliquera à l'ensemble ou à une partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer ou territoires placés sous sa suzeraineté ou son mandat. La présente Convention s'appliquera au territoire ou aux territoires énumérés dans la déclaration soixante jours après sa réception. A défaut d'une telle déclaration, la Convention ne s'appliquera à aucun de ces territoires.

Toute Haute Partie contractante pourra postérieurement, à n'importe quelle époque, par une notification au Secrétaire général de la Société des Nations, déclarer que la présente Convention cessera de s'appliquer à l'ensemble ou à une partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer ou territoires placés sous sa suzeraineté ou son mandat. La Convention cessera de s'appliquer au territoire ou aux territoires désignés dans la notification un an après sa réception.

Le Secrétaire général communiquera à tous les Membres de la Société, ainsi qu'aux Etats non membres mentionnés à l'article 8, toutes les déclarations reçues aux termes du présent article.

Article 15.

La demande de revision de la présente Convention peut être introduite à n'importe quelle époque par une Haute Partie contractante, sous la forme d'une notification au Secrétaire général de la Société des Nations. Cette notification sera communiquée par le Secrétaire général de la Société

des Nations aux autres Hautes Parties contractantes. Si un tiers au moins d'entre elles s'associent à cette demande, les Hautes Parties contractantes conviennent de se réunir à l'effet de reviser la Convention.

Dans ce cas, il appartiendra au Secrétaire général de proposer au Conseil ou à l'Assemblée de la Société des Nations la convocation d'une conférence de revision.

Fait à Genève, le vingt-trois septembre mil neuf cent trente-six, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations. Copie certifiée conforme en sera remise à tous les Membres de la Société des Nations et aux Etats non membres mentionnés à l'article 8.

Albanie	Ad referendum Th. Luarassi
République Argentine	C. A. Pardo
Autriche	M. Leitmaier
Belgique	Sous réserve des déclarations insérées dans le procès-verbal de la séance de clôture. Bourquin
États-Unis du Brésil	E. Montarroyos
Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord	Cranborne F. W. Phillips H. G. G. Welch
Chili	Enrique J. Gajardo V.
Colombie	Ad referendum Gabriel Turbay Carlos Lozano y Lozano
Danemark	Holger Bech
République Dominicaine	Ch. Ackermann
Égypte	F. Assal
Espagne	Sous réserve de la déclaration insérée dans le procès-verbal de la séance de clôture de la Conférence. José Rivas y Gonzalez Manuel Marquez
Estonie	J. Kõdar
France	M. Pellenc Yves Chataigneau
Grèce	Ad referendum Raoul Bibica-Rosetti
Inde	Denys Bray
Lithuanie	J. Urbšys
Luxembourg	Reuter
États-Unis du Mexique	N. Bassols P. V. Michel
Norvège	Einar Maseng
Nouvelle-Zélande	W. J. Jordan C. J. Parr
Pays-Bas	C. van Rappard

Roumanie	T. Tanasesco
Suisse	C. Gorgé Dr. J. Buser
Tchécoslovaquie	Rod. Künzl-Jizerský
Turquie	Ad referendum N. Sadak
Union des Républiques Soviétiques Socialistes	Sous réserve des déclarations insérées dans le procès-verbal de la séance de clôture de la Conférence. Ed. Hoerschelmann
Uruguay	V. Benavides.

---

302. Põllumajandusliku uurimise ja katseasjanduse korraldamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 1. aprillil 1938.

I.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Põllumajandusliku uurimise ja katseasjanduse korraldamine ja järelevalve, välja arvatud ülikoolidele ja Riigisekretärile alluvad uurimisasutised, allub Põllutööministeeriumile.

Põllutööministeerium võib kokkuleppel Riigisekretäriga või vastava ülikooliga neile alluvaile katse- või uurimisasutistele anda katse- või uurimisülesandeid.

§ 2. Põllumajanduslikud katseasutised jagunevad katseasjandus-instituutideks, katsejaamadeks ja katsepunktideks.

§ 3. Katseasjandus-instituutide ülesandeks on:

1) korraldada ja teostada üleriigilises ulatuses teaduslikke ja rakenduslikke katseid ning uurimusi maatulunduslikes ja kalanduslikes põhiküsimustes Eesti looduslikkude ja majanduslikkude olude ning põllumajanduse huvide kohaselt, töötades selle juures lähemas kontaktis vastavate kutsealaste omavalitsustega;
2) aretada ja uurida põllumajanduslikke taimesorte ja loomatõuge;
3) arendada uurimis- ja katsemetoodikat;
4) tutvustada oma katse- ja uurimistulemustega huvitatud asutisi ja isikuid;
5) avaldada seisukohti oma erialal asutistele ja isikuile.

§ 4. Katseasjandus-instituudid võivad jaguneda tööala järgi uurimis-, katse- või aretusinstituutideks ja nemad võivad moodustada osakondi ja muid alljaotisi.

§ 5. Katsejaamade ülesanded on üldiselt samad, mis katseasjandusinstituutidel, kuid katsejaamad teostavad oma ülesandeid vähemas ulatuses või kitsama põllumajandusliku ala piirides. Katsejaamade juures võib moodustada osakondi ja avada katsepunkte.

§ 6. Katsepunktide ülesandeks on katsetööde teostamine kohalikkudes mullastiku ja kliima-piirkonna oludes või tegeliku talumajapidamise tingimustes. Neid ülesandeid teostavad katsepunktid Põllutööministeeriumi, katseasjandus-instituutide või katsejaamade ülesandel või omal algatusel Põllutööministeeriumi poolt heakskiidetud töökavade järgi.

Katsepunkte nimetatakse katsetaludeks, katsepõldudeks, katse- või pomoloogia-aedadeks, katsemesilateks, katselautadeks või muudeks säärasteks vastavalt oma tegevusharule.

2. peatükk.

Katseasutiste avamine, ülalpidamine ja tegevuse lõpetamine.

§ 7. Põllutööministeeriumi järelevalvel tegutsevate põllumajanduslikkude katseasutiste ülalpidajaiks võivad olla riik, kohalikud ja kutsealased omavalitsused, sihtasutised, juriidilise isiku õigustega põllumajanduslikud organisatsioonid ja eraisikud.

§ 8. Katseasjandus-instituutide ja riiklikkude katsejaamade avamine toimub Vabariigi Valitsuse otsusega. Teiste katseasutiste avamine ja kõigis katseasutistes osakondade moodustamine toimub Põllutööministri otsusega.

Mitteriiklikkude katseasutiste avamise otsustamisel kuulatakse ära enne otsuse tegemist vastava kutsealase omavalitsuse seisukoht.

§ 9. Katseasjandus-instituudid ja katsejaamad töötavad kodukorra alusel, mis kinnitatakse Põllutööministri poolt.

Sihtasutiste poolt ülalpeetavate katseasutiste suhtes võib Põllutööminister kodukorra nõudmisest loobuda, kui sihtasutise põhikirja eeskirjad asutise tegutsemisalused nõutavas ulatuses kindlaks määravad.

§ 10. Riiklikud katseasutised peetakse ülal riigieelarves selleks määratud summadega ning asutiste oma majapidamisest ja ettevõtteist saadud tuludega. Viimased moodustavad asutise erisummad ning nende tarvitamise eelarved ja aastaaruanded kinnitab Põllutööminister.

§ 11. Mitteriiklikkude põllumajanduslikkude katseasutiste ülalpidajad võivad Põllutööministeeriumilt saada toetust riigieelarves selleks määratud krediidist katseasutiste personaali tasudeks, katseasutiste hoonetega varustamiseks, sisseseade soetamiseks ja katsetegevusega ühendatud kulude katteks Põllutööministri poolt määratud tingimustel.

Katseasutiste juhatajate ja teaduslikkude tööjõudude teenistustasude riigi kanda võtmise otsustab Vabariigi Valitsus.

§ 12. Mitteriiklikkude katseasutiste tegevus lõpetatakse:

1) asutise ülalpidaja algatusel Põllutööministri sellekohase otsusega;
2) Põllutööministeeriumi algatusel, kui asutises ei suudeta tööd korraldada uurimis- või katseasutise töömetoodika nõuete kohaselt või kui seal arendatakse tegevust, mis ei vasta käesoleva seaduse § 3, 5 või 6 nõuetele:
   a) katseasjandus-instituutide suhtes — Vabariigi Valitsuse otsusega ja
   b) katsejaamade ja katsepunktide suhtes — Põllutööministri otsusega.

Punktis 2 tähendatud korras katseasutiste tegevuse lõpetamise otsustamisel kuulatakse ära Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee seisukoht.

Riiklikkude katseasjandus-instituutide ja katsejaamade tegevus lõpetatakse Vabariigi Valitsuse otsusega ja katsepunktide tegevus — Põllutööministri otsusega.

Kõigi katseasutiste osakondade ja muude allasutiste tegevuse lõpetamine toimub Põllutööministri otsusega.

3. peatükk.

Ametisolevad isikud.

§ 13. Katseasjandus-instituutide, nende osakondade ja katsejaamade juhatajaks võivad olla isikud, kes on omandanud teadusliku kraadi, mis vastab vähemalt Ülikoolide seaduses ettenähtud magistrikraadile ja kes on ilmutanud oma võimeid katse- ja uurimistöödes. Neile nõuetele vastavate kandidaatide puudumisel võib katseasutise või selle osakonna juhatajaiks kinnitada ka teisi katse- ja uurimistöös vilunud isikuid.

§ 14. Katseasjandus-instituutide juhatajad kinnitab ametisse Vabariigi President, nende osakondade ja katsejaamade juhatajad ja riiklikkude katseasutiste teaduslikud tööjõud — Põllutööminister. Teised teaduslikud tööjõud katseasutistes palkab ametisse katseasutise ülalpidaja Põllutööministeeriumi teadmisel.

Põllutööminister määrab, missugused tööjõud loetakse katseasutise teaduslikeks tööjõududeks, samuti lähemad nõuded teaduslikkude tööjõudude ettevalmistuse kohta.

§ 15. Riiklikkude katseasutiste teaduslikkude ja erialaste tööjõudude koosseisud pannakse kehtima riigiametnikkude ja vabateenijate koosseisude kohta ettenähtud üldiste eeskirjade alusel.

Riiklikkude katseasutiste teaduslikele tööjõududele kohaldatakse ka § 17 teise lõike eeskirju.

§ 16. Mitteriiklike katseasjandus-instituutide, katsejaamade ja katsepunktide juhatajad ja teaduslikud tööjõud, kelle teenistustasud on Vabariigi Valitsuse otsusel võetud riigi kanda, omavad riigiteenija-vabateenija õigusi ja nad vastutavad oma teenistuse alal ühisel alusel riigiteenijatega.

§ 17. Paragrahvis 16 tähendatud tööjõud saavad palka, teenistusvanusetasu, lasteabiraha, haiguskindlustust ja muid seadustega riigiteenijaile üldiselt antavaid tasusid riigiteenijatega ühesugustel alustel ja nemad omavad pensioniõigust Pensioni seaduse § 1 p. 9 alusel.

Teenistusvanuse ja pensioniõigusliku teenistusajana arvestatakse Põllutööministri otsusel peale Riigiteenijate tasude seaduse § 8 ja Pensioni seaduses ettenähtud teenistuse ka teenistus katsetegelasena mitteriiklikkudes katseasutistes.

Pensioniõigusliku teenistusaja eest, arvates 1. maist 1931 kuni käesoleva seaduse jõustumiseni, tasuvad isikud ja asutised, kelle teenistuses need isikud seisid, pensionikapitalimaksu tagant järele Pensioni seaduses ettenähtud alustel ja korras.

§ 18. Riikliku katseasutise talumajapidamise juhatajaks on katseasutise juhataja, kes selle eest saab eritasu katseasutise erisummadest Põllutööministri poolt kinnitatud normide järgi. Katseasutise talumajapidamise juhtimist võib panna ka katseasutise mõne teise tööjõu või selleks ametisse kutsutud isiku peale, kes ametialal allub katseasutise juhatajale.

4. peatükk.

Katseasutiste õigused ja kohused.

§ 19. Riiklikul toetusel töötavate katseasjandus-instituutide ja katsejaamade ülalpidajad on kohustatud ellu kutsuma kuratooriumi. Kuratooriumi ülesandeks on:

1) katseasutise juhataja ning teadusliku personaali ametisse võtmisel kandidaatide ülesseadmine, samuti samade isikute ametist vabastamise küsimuste algatamine;
2) asutise töökava kohta seisukohtade avaldamine;
3) hoolitsemine, et tööd katseasutises teostatakse üldtunnustatud katsemetoodika nõuete ja kinnitatud töökavade järgi;
4) hoolitsemine, et katseasutise eelarve koostatakse ja täidetakse kinnitatud töökava nõuete kohaselt;
5) katseasutise majandusliku külje kindlustamisele kaasaaitamine.

Kuratoorium moodustatakse Põllutööministeeriumi, katseasutise ülalpidaja ja vastavate kutsealaste omavalitsuste esindajaist asutise kodukorras kindlaksmääratud koosseisus.

§ 20. Katseasutistel on õigus vastu võtta kingitusi ja annetisi ning kasutada neid annetajate poolt määratud teaduslikkude ja rakenduslikkude ülesannete teostamiseks, kusjuures kasutamistingimused riiklikkudes katseasutistes kuuluvad Põllutööministri kinnitamisele.

§ 21. Põllumajanduslikul katseasutisel on pitsat. Mitteriikliku katseasutise pitsati kuju kinnitab Põllutööministeeriumi Põllumajanduse Osakond.

§ 22. Katseasjandus-instituutide ja katsejaamade tarviduseks Põllumajanduse Osakonna loal välismaalt toodavad raamatud ja muu kirjandus, töövahendid ja erisisseseaded ning nende osad on tollimaksuvabad.

§ 23. Katseasjandus-instituutide ja katsejaamade kasutada olevad kinnisvarad ja ettevõtted on vabastatud kõigist riigi- ja omavalitsusmaksudest ning naturaalkohustustest, välja arvatud teetegemiskohustus.

Eelmises lõikes tähendatud katseasutiste asjaajamine, nende ja nendega peetav kirjavahetus on tempelmaksuvaba.

§ 24. Katseasutistel ja nende teaduslikul personaalil on õigus pidada otsest läbikäimist välismaa katse- ja uurimisasutistega ning saata neile ja ka sisemaa vastavaile asutistele vahetuskorras tasuta oma teaduslikku kirjandust, aruandeid ja oma aretiste proove.

§ 25. Katseasutised esitavad igal aastal Põllutööministeeriumile tema poolt määratud kujul ja tähtajal tegevusaruanded ja töökavad: riigi ja riigilt toetust saavad katseasutised — kinnitamiseks, teised — teadmiseks.

§ 26. Põllutööministeerium võib riigi toetusel töötavaile katseasutistele teha ülesandeks põllumajanduslikkude katsete, analüüside ja uurimistööde ning ekspertiiside korraldamise nende erialal.

5. peatükk.

Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee.

§ 27. Põllutööministeeriumi juurde luuakse Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee, mille koosseisu kuuluvad:

1) eriteadlased Põllutööministeeriumi, Haridusministeeriumi, Põllutöökoja, Kalanduskoja ja Agronoomide Koja poolt, igaühest üks esindaja;
2) kõigi käesoleva seaduse alusel tegutsevate katseasjandus-instituutide, katsejaamade ja nende osakondade juhatajad;
3) ülikoolide põllumajanduslikkude katseasutiste juhatajad;
4) põllumajandusliku tegeluse ja uurimise alalt kuni seitse liiget Põllutööministri määramisel.

§ 28. Komitee valib oma liikmete hulgast esimehe, esimehe abi ja sekretäri, kes moodustavad komitee juhatuse. Töökorralduse otstarbel võib komitee töid teostada sektsioonides, kuhu võib kutsuda kaasa töötama isikuid ka väljastpoolt komitee koosseisu komitee kodukorras ettenähtud korras. Sektsioonide koosseisu peab kuuluma vähemalt üks komitee liige, üks Põllutööministeeriumi ja üks vastava kutsekoja esindaja.

Komitee asjaajamist korraldab ja toimetab Põllumajanduse Osakond.

§ 29. Komitee ülesandeks on:

1) Eesti põllumajanduse ja kalanduse alal katse- ja uurimistööde sihtide ja eesmärkide ülesseadmine;
2) Põllutööministeeriumi või vastavate kutsealaste omavalitsuste poolt komitee lahendada antud põllumajanduse ja kalanduse edendamise ja nendega ühenduses olevate teaduslikkude, tehniliste ja majanduslikkude küsimuste selgitamine;
3) katse- ja uurimismetoodika ühtlustamine;
4) katse- ja uurimistegelaste teaduslikkude kongresside ja koosolekute korraldamine;
5) kontakti loomine katseasutiste ning tegeliku põllumajanduse ja kalanduse vahel;
6) seisukohtade avaldamine uute katseasutiste avamise ning katseasutiste töökavade ja aruannete kohta;
7) seisukohtade avaldamine mitteriiklikkude katseasutiste tegevuse lõpetamise kohta;
8) katseasutiste teaduslikkude uurimuste toimetamine trükis avaldamiseks.

§ 30. Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee lähem töökorraldus, sektsioonide ülesanded ning nende moodustamise lähem kord määratakse kodukorras, mille kinnitab Põllutööminister.

§ 31. Riiklikkude ja riigi toetusel töötavate katseasutiste teaduslikkude tööde tulemused avaldatakse trükis Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee toimetistena, milleks Põllutööministeeriumile määratakse riigieelarves tarvilikud summad.

6. peatükk.
Lõppeeskirjad.

§ 32. Käesoleva seaduse eeskirju kohaldatakse ka Õisu piimandusinstituudi asutamise seaduse alusel ellukutsutud sihtasutise poolt ülalpeetavate katseasutiste kohta.

§ 33. Asutistel ja isikuil, kes ei ole käesoleva seaduse alusel katseasutist registreerinud või luba saanud põllumajandusliku katseasutise asutamiseks, välja arvatud ülikoolidele ja Riigisekretärile alluvad katseasutised, on keelatud tarvitada käesoleva seaduse § 2—6 ettenähtud põllumajanduslikkude katseasutiste nimetust.

§ 34. Käesoleva seaduse rakendamiseks annab määrusi Põllutööminister.

II.

Käesoleva seaduse jõustumisel tegutsevad põllumajanduslikud katseasutised, välja arvatud need, mis alluvad ülikoolidele ja Riigisekretärile, tuleb registreerida Põllutööministeeriumis hiljemalt kuue kuu jooksul arvates käesoleva seaduse jõustumisest. Registreerimisel kinnitatakse katseasutise nimi

ja määratakse tema liik. Registreerimisel tuleb esitada ka § 9 järgi nõutav kodukord. Registreerimise otsustab Põllutööminister, kes võib keelduda katseasutise registreerimisest, kui katseasutise töökorraldus, tegevus või sihid ei vasta käesoleva seaduse nõuetele.

Eelmise lõike alusel registreeritud katseasutistes käesoleva seaduse jõustumisel ametisolnud asutiste ja nende osakondade juhatajate ja teiste teaduslikkude tööjõudude § 14 korras ametisse kinnitamisel ei tule kohaldamisele § 13 ja 19 p. 1 eeskirjad.

III.

Käesolev seadus jõustub 1. mail 1938, mis ajast kaotavad kehtivuse Põllumajanduse seaduse § 21 ja lisa selle juurde (VSK XII k. 2. j.).

Tallinnas, 1. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

A. Tupits
Põllutööminister.

---

303. Arsenali põhikiri.

Antud Riigihoidja poolt seadlusena 6. aprillil 1938.

Alus: Arsenali seaduse (RT 1938, 33, 266) § 2 ja Riigikaitse rahuaegse korralduse seaduse (RT 1938, 29, 234) § 19.

I.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Arsenal kuulub Sõjavägede Varustusvalitsuse juurde.

§ 2. Arsenalile kohaldatakse muude sõjaväeasutiste kohta kehtivaid eeskirju, kuivõrd Arsenali seadusest, käesolevast põhikirjast ja nende alusel antud juhenditest ei järeldu teisiti.

§ 3. Arsenali üksikasjalik organisatsioon määratakse koosseisudega.

§ 4. Käesolevas põhikirjas nimetamata Arsenali ametiisikute kohused määratakse Sõjaministri poolt antavais juhendites.

§ 5. Sõjaministeeriumi ja sõjaväe asutiste tööd ja tellimused antakse Arsenalile Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teise abi korraldustena.

2. peatükk.

Arsenali juhtimine.

§ 6. Arsenali juhib Arsenali ülem.

Arsenali ülem allub vahenditult Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teisele abile.

§ 7. Arsenali ülema juures tegutseb nõuandva organina Arsenali komitee.

§ 8. Arsenali ülemal on rügemendiülema õigused ja kohused.

§ 9. Arsenali ülem juhib ja korraldab Arsenali tegevust ning otsustab Arsenali eelarve ja kinnitatud kavade ulatuses kõik Arsenali tegevusega seoses olevad küsimused, mis käesoleva põhikirja järgi ei kuulu kõrgemate organite võimkonda, eriti:

1) koostab Arsenali eelarvekavad ja aastaaruanded;
2) juhib Arsenali eelarve täitmist;
3) hoolitseb, et Arsenal oleks õigel ajal varustatud töödega ja töötamiseks vajalikkude materjalidega;
4) võtab tarvitusele kõik abinõud tööde otstarbekohaseks läbiviimiseks;
5) kannab hoolt, et Arsenal oleks varustatud ajakohase tööstusliku sisseseadega ning esitab vajalikud moderniseerimis- ja uuendamiskavad;
6) palkab töölisi ja vabastab neid ning määrab tööliste tasunormid;
7) hoiab tasakaalus Arsenali vabateenijate ja tööliste arvu ettenähtava toodangu suurusega, hoolitsedes sealjuures Arsenalile vajaliku oskustööliste ja riigiteenijate kaadri alalhoidmise eest;
8) hoolitseb Arsenalile vajaliku tehnilise personaali ja oskustööliste kaadri ettevalmistamise ning nende kutseoskuse arendamise eest;
9) hoolitseb, et tellimised täidetakse tähtaegadeks, vastavalt tehnilistele tingimustele ja korralikult ning et seejuures tootmiskulud oleksid võimalikult madalad;
10) kinnitab toodete, materjalide ja muude ainete tehnilised tingimused, kui viimased ei ole ette kirjutatud tellimise tingimustes või kindlaks määratud kõrgemate organite poolt;
11) korraldab ja juhib tootmismeetodite väljatöötamist, vajalikke konstrueerimistöid ja leiduste katsetamisi;
12) korraldab Arsenali varade hooldamist, korrashoidmist, parandamist ja asendamist Arsenali eelarves selleks ettenähtud või muudest allikatest selleks tarvitada lubatud summade piirides;
13) hoolitseb tööõnnetuste vältimiseks vajalikkude abinõude tarvitusele võtmise ja töötervishoiu eest;
14) korraldab Arsenali aurukatelde, aurumahutite ja muude ohtlikkude sisseseadete järelevalvet;
15) juhib Arsenali mobilisatsiooniplaani väljatöötamist.

§ 10. Arsenali ülemal on õigus:

1) otsustada Arsenalile vajalikkude materjalide ja esemete hankimist ning tööde ja vedude väljaandmist vähem- või valikpakkumiste kaudu, kinnitada vähem- ja valikpakkumiste tagajärgi ning otsustada kõiki muid küsimusi nende hangete, tööde ja vedude alal, kui hanke, töö või veo hind igal üksikul juhul ei ületa 20.000 krooni;
2) otsustada Arsenalile vajalikkude materjalide ja esemete hankimist või ostmist ning tööde ja vedude väljaandmist vähem- ja valikpakkumisteta ning kõiki muid küsimusi nende hangete, ostude, tööde ja vedude alal, kui hanke, ostu, töö või veo hind ei ületa 5.000 krooni igal üksikul juhul;
3) otsustada Arsenalile vajalikkude tööde ja vedude teostamist ning esemete valmistamist Arsenali vahenditul korraldusel ning kõiki muid küsimusi nende tööde ja vedude alal, kui töö, veo või eseme hind ei ületa 5.000 krooni igal üksikul juhul;
4) lubada teha ehitiste juures parandustöid rikete kõrvaldamiseks, mis on tekkinud vääramatute jõudude mõjul, ning sisemisi ümberehitusi, mis on tingitud tööndusliku tegevuse ratsionaliseerimisest, kui paranduse või ümberehituse hind ei ületa 2.000 krooni igal üksikul juhul;

5) otsustada vallasvarade kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustamist ning kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud vallasvarade likvideerimisele määramist, muuks otstarbeks kasutamist või arvelt kustutamist vastava akti põhjal, kui kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatavate varade väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 1.000 krooni kogusummas igal üksikul juhul;
6) lubada arvelt kustutada ainete ja materjalide puudujääke, mis on tekkinud aine või materjali loomuliku kahanemise tagajärjel, mitte üle 200 krooni väärtuses ühel eelarveaastal;
7) otsustada kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud varade müümist enampakkumist toimetamata, kui müüdava vara tegelik väärtus on hinnatud mitte üle 1.000 krooni igal üksikul juhul;
8) otsustada kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud varade müümist enampakkumisel, määrata selleks alghindu, pakkumiste, lepingute ja muid tingimusi ning kinnitada nende pakkumiste tagajärgi, kui müüdava vara tegelik väärtus on hinnatud mitte üle 5.000 krooni igal üksikul juhul;
9) otsustada sääraste kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud vallasvarade hävitamist, mis oma iseloomu või ohtlikkuse tõttu ei kuulu müügile või mida ei ole korda läinud ära kasutada või müügi teel likvideerida, kui hävitatava vara väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 1.000 krooni kogusummas igal üksikul juhul;
10) otsustada Arsenali vallasvarade kasutada andmist väärilise tasu eest enam- või valikpakkumisteta, kasutamise tähtajaga kuni 3 aastat, kui vara väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 1.000 krooni;
11) lubada anda Arsenali tööriistu ja -abinõusid ajutiseks tarvitamiseks väiksema kui väärilise tasu eest või tasuta Sõjaministeeriumi ja sõjaväe üksustele ja asutistele ja kaitseliidule;
12) otsustada Arsenali vastu esitatud vaieldavate nõudmiste rahuldamist ilma kohtuta ning Arsenali nõuete esitamisest loobumise küsimusi, kui Arsenalil on vähe lootusi protsessi võitmiseks, ning nõudeasjades apellatsiooni- ja kassatsioonikaebuste esitamise või sellest loobumise küsimusi, — kui nõudesumma ei ületa 200 krooni;
13) võtta Arsenali kanda kahjusid, millede suurus ei ületa 500 krooni igal üksikul juhul, kui ei ole korda läinud kindlaks teha süüdlasi kahju tekkimises või kui kahju on tekkinud juhuse või tööõnnetuse tõttu;
14) määrata Arsenali eelarve summadest lisatasusid Arsenali koosseisudes ettenähtud ametikohtadel teenivatele sõjaväelastele ja riigiteenijatele väljaspool normaalset tööaega täidetud eriliste ülesannete eest, mis on vajalikud tellimiste tähtajaliseks läbiviimiseks või muudel mõjuvatel põhjustel, kogusummas ühel eelarveaastal mitte üle 2% sama aasta eelarves koosseisulistele ametiisikutele ettenähtud palgakrediidist, kuid mitte rohkem kui ühe kuu palga suuruses ühele isikule eelarveaastas;
15) Arsenali nimel sõlmida lepinguid otsustatud asjus, summa suurusele vaatamata;
16) anda Arsenali nimel volitusi esinemiseks kohtuis ning riigi- ja omavalitsusasutistes Arsenali huvide kaitsmiseks.

§ 11. Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teine abi juhib Arsenali tegevust sõjaväeringkonnaülema kohustega ja õigustega. Tema eriti:

1) hoolitseb kõigi küsimuste läbitöötamise eest, mis puudutavad Arsenali organisatsiooni, tööndusliku tegevuse arendamist või piiramist ja Arsenali varustamist tellimistega;
2) valvab, et Arsenali seaduse § 4 ja 5 alusel Arsenalile antavate tellimiste ja tööde eelkalkulatsioonihinnad püsiksid normaalsel tasemel;
3) lahendab Arsenali tegevuse kohta esitatud kaebused ja rahulolematused;
4) revideerib isiklikult Arsenali tegevust vähemalt üks kord aastas;
5) annab Arsenalile ülesanded mobilisatsiooni korraks.

§ 12. Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teisel abil on õigus:

1) otsustada Arsenalile vajalikkude materjalide ja esemete hankimist ning tööde ja vedude väljaandmist vähem- või valikpakkumiste kaudu, kinnitada vähem- ja valikpakkumiste tagajärgi ning otsustada kõiki muid küsimusi nende hangete, tööde ja vedude alal, kui hanke, töö või veo hind igal üksikul juhul ei ületa 30.000 krooni;
2) otsustada Arsenalile vajalikkude materjalide ja esemete hankimist või ostmist ning tööde ja vedude väljaandmist vähem- ja valikpakkumisteta ning kõiki muid küsimusi nende hangete, ostude, tööde ja vedude alal, kui hanke, ostu, töö või veo hind ei ületa 10.000 krooni igal üksikul juhul;
3) otsustada Arsenalile vajalikkude tööde ja vedude teostamist ning esemete valmistamist Arsenali vahenditul korraldusel ning kõiki muid küsimusi nende tööde ja vedude alal, kui töö, veo või eseme hind ei ületa 10.000 krooni igal üksikul juhul;
4) lubada teha ehitiste juures parandustöid rikete kõrvaldamiseks, mis on tekkinud vääramatute jõudude mõjul, ning sisemisi ümberehitusi, mis on tingitud tööndusliku tegevuse ratsionaliseerimisest, kui paranduse või ümberehituse hind ei ületa 3.000 krooni igal üksikul juhul;
5) otsustada vallasvarade mittevajalikuks tunnustamist vastava akti põhjal, kui mittevajalikuks tunnustatavate varade väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 2.000 krooni kogusummas igal üksikul juhul;
6) otsustada vallasvarade kõlbmatuks tunnustamist ning kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud vallasvarade likvideerimisele määramist, muuks otstarbeks kasutamist või arvelt kustutamist vastava akti põhjal, kui kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatavate varade väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 5.000 krooni kogusummas igal üksikul juhul;
7) lubada arvelt kustutada ainete ja materjalide puudujääke, mis on tekkinud aine või materjali loomuliku kahanemise tagajärjel, mitte üle 500 krooni väärtuses ühel eelarveaastal;
8) otsustada kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud varade müümist enampakkumist toimetamata, kui müüdava vara tegelik väärtus on hinnatud mitte üle 3.000 krooni igal üksikul juhul;
9) otsustada kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud varade müümist enampakkumisel, määrata selleks alghindu, pakkumiste, lepingute ja muid tingimusi ning kinnitada nende pakkumiste tagajärgi, kui müüdava vara tegelik väärtus on hinnatud mitte üle 10.000 krooni igal üksikul juhul;

10) otsustada sääraste kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud vallasvarade hävitamist, mida ei ole korda läinud ära kasutada või müügi teel likvideerida või mis ohtlikkuse tõttu ei kuulu müügile, kui hävitatava vara väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 5.000 krooni kogusummas igal üksikul juhul;
11) otsustada hindade langusest, tehniliste nõuete muutmisest või tarbetult seismajäämisest tingitult Arsenali materjalide ümberhindamist madalamate hindadega, vastava akti põhjal, sel määral kuivõrd Arsenalil on võimalik ümberhindamisest tekkivaid kahjusid katta Arsenali eelarves selleks ettenähtud summade või mõnede materjalide realiseerimisest ja materjalide ülekasvude arvele võtmisest saadud kasude arvel;
12) otsustada Arsenali vallasvarade kasutada andmist väärilise tasu eest enam- või valikpakkumisteta, kasutamise tähtajaga kuni 3 aastat, kui vara väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 2.000 krooni;
13) otsustada Arsenali vastu esitatud vaieldavate nõudmiste rahuldamist ilma kohtuta ning Arsenali nõuete esitamisest loobumise küsimusi, kui Arsenalil on vähe lootusi protsessi võitmiseks, ning nõudeasjades apellatsiooni- ja kassatsioonikaebuste esitamisi, — kui nõudesumma ei ületa 500 krooni;
14) võtta Arsenali kanda kahjusid, millede suurus ei ületa 1.000 krooni igal üksikul juhul, kui ei ole korda läinud kindlaks teha süüdlasi kahju tekkimises või kui kahju on tekkinud juhuse või tööõnnetuse tõttu;
15) määrata Arsenali ülema ettepanekul Arsenali eelarve arvel lisatasusid Arsenali koosseisudes ettenähtud ametikohtadel teenivaile sõjaväelastele ja riigiteenijaile väljaspool normaalset tööaega täidetud eriliste ülesannete eest, mis on vajalikud tellimiste tähtajaliseks läbiviimiseks või muudel mõjuvatel põhjustel, kogusummas ühel eelarveaastal mitte üle 4% sama aasta eelarves koosseisulistele ametiisikutele ettenähtud palgakrediidist, kuid mitte rohkem kui kahe kuu palga suuruses ühele isikule aastas;
16) lubada palgata ajutisi tööjõude Arsenali eelarve arvel ja määrata nimetatud tööjõudude tasunorme;
17) määrata Arsenali ülema ettepanekul Arsenali eelarve vastavaist summadest autasu Arsenali töölistele pikaajalise viljaka teenistuse, leiduste ja muude eriliste teenete eest.

§ 13. Sõjavägede Varustusvalitsuse ülem juhib Arsenali tegevust diviisiülema kohustega ja õigustega. Peale selle on tal õigus:

1) otsustada igasuguste Arsenali ehitiste püstitamise ja ümberehitamise küsimusi ning kinnitada neil aladel kavu, projekte ja eelarveid, kui nende tööde hind eelarve järgi igal üksikul juhul ei ületa 20.000 krooni;
2) otsustada Arsenalile vajalikkude materjalide ja esemete hankimist ning tööde ja vedude väljaandmist vähem- või valikpakkumiste kaudu, kinnitada vähem- ja valikpakkumiste tagajärgi ning otsustada kõiki muid küsimusi nende hangete, tööde ja vedude alal, kui hanke, töö või veo hind igal üksikul juhul ei ületa 40.000 krooni;
3) otsustada Arsenalile vajalikkude materjalide ja esemete hankimist või ostmist ning tööde ja vedude väljaandmist vähem- ja valik-

pakkumisteta ning kõiki muid küsimusi nende hangete, ostude, tööde ja vedude alal, kui hanke, ostu, töö või veo hind ei ületa 15.000 krooni igal üksikul juhul;

4) otsustada Arsenalile vajalikkude tööde ja vedude teostamist ning esemete valmistamist Arsenali vahenditul korraldusel ning kõiki muid küsimusi nende tööde ja vedude alal, kui töö, veo või eseme hind ei ületa 15.000 krooni igal üksikul juhul;

5) otsustada vallasvarade mittevajalikuks tunnustamist vastava akti põhjal, kui mittevajalikuks tunnustatavate varade väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 4.000 krooni kogusummas igal üksikul juhul;

6) otsustada vallasvarade kõlbmatuks tunnustamist ning kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud vallasvarade likvideerimisele määramist, muuks otstarbeks kasutamist või arvelt kustutamist, vastava akti põhjal, kui kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatavate varade väärtus Arsenali bilansi järgi kogusummas ei ületa 10.000 kr. igal üksikul juhul;

7) lubada vastava akti põhjal arvelt kustutada ainete ja materjalide puudujääke, mis on tekkinud aine või materjali loomuliku kahanemise tagajärjel, mitte üle 1.000 krooni väärtuses ühel eelarveaastal;

8) otsustada Arsenali ehitiste ja nende päraldiste mittevajalikuks tunnustamist vastava akti põhjal, kui nende väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 4.000 krooni;

9) otsustada Arsenali ehitiste ja nende päraldiste kõlbmatuks tunnustamist ning kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud ehitiste ja nende päraldiste lammutamist või muul teel likvideerimist ja arvelt kustutamist vastava akti põhjal, kui nende väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 20.000 krooni;

10) lubada teha ehitiste ja sisseseadete juures parandustöid rikete kõrvaldamiseks, mis on tekkinud vääramatute jõudude mõjul, kui paranduse hind ei ületa 4.000 krooni igal üksikul juhul;

11) otsustada kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud varade müümist enampakkumist toimetamata, kui müüdava vara tegelik väärtus on hinnatud mitte üle 4.000 krooni igal üksikul juhul;

12) otsustada kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud varade müümist enampakkumisel, määrata selleks alghindu, pakkumiste, lepingute ja muid tingimusi ning kinnitada nende pakkumiste tagajärgi, kui müüdava vara tegelik väärtus on hinnatud mitte üle 20.000 krooni igal üksikul juhul;

13) otsustada sääraste kõlbmatuks või mittevajalikuks tunnustatud varade hävitamist, mida ei ole korda läinud ära kasutada või müügi teel likvideerida või mida ta ei pea lubatavaks likvideerida müügi teel, kui hävitatava vara väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 15.000 krooni kogusummas igal üksikul juhul;

14) otsustada Arsenali vallasvarade kasutada andmist väärilise tasu eest enam- või valikpakkumisteta, kasutamise tähtajaga mitte üle 6 aasta, kui vara väärtus Arsenali bilansi järgi ei ületa 3.000 krooni;

15) otsustada Arsenali hoonete ja muude ehitiste kasutada andmist väärilise tasu eest, väiksema kui väärilise tasu eest või tasuta Sõjaministeeriumi ja sõjaväe asutistele ja üksustele;

16) otsustada Arsenali vastu esitatud vaieldavate nõudmiste rahuldamist ilma kohtuta ning Arsenali nõuete esitamisest loobumise küsimusi, kui Arsenalil on vähe lootusi protsessi võitmiseks, ning nõudeasjades apellatsiooni- ja kassatsioonikaebuste esitamise või sellest loobumise küsimusi, — kui nõudesumma ei ületa 1.000 krooni;
17) loobuda võla sissenõudmisest faktiliselt maksuvõimetuks osutunud Arsenali võlgnikkudelt, kelledelt 5 aasta jooksul, arvates kohtuotsuse või administratiivmääruse jõustumisest, ei ole korda läinud sisse nõuda võlga, kui võlasumma ei ületa 2.000 krooni igal üksikul juhul;
18) võtta Arsenali kanda kahjusid, millede suurus ei ületa 2.000 krooni igal üksikul juhul.

3. peatükk.

Arsenali komitee.

§ 14. Arsenali komitee koosneb Arsenali ametiisikute hulgast Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema ettepanekul Sõjaministri poolt üheks aastaks määratud esimehest, esimehe asetäitjast ja kahest liikmest ning ühest väljastpoolt Arsenali koosseisu samas korras määratud liikmest.

§ 15. Arsenali komitee ülesandeks on:

1) hangete, tööde, vedude, ostude ja müükide kavade läbivaatamine ja nende kohta seisukoha võtmine, kui hanke, töö, veo või ostu hind ületab 2.000 krooni või müüdava vara tegelik väärtus on hinnatud üle 2.000 krooni;
2) vähem-, enam- ja valikpakkumiste toimetamine, kui hanke- või alghind ületab 1.000 krooni;
3) hanke- või ostuesemete, tööde ja vedude ülevaatamine, katsetamine ja vastuvõetavuse kohta seisukoha võtmine, kui hanke ostu, töö või veo hind on üle 2.000 krooni;
4) kõlbmatuks või mittevajalikuks muutunud varade ülevaatamine, nende seisukorra kindlakstegemine ja nende kasutamisvõimaluste kohta seisukoha võtmine;
5) Arsenali varade seisu kindlakstegemine iga 3 aasta järel;
6) ehitiste ja kapitaalremontide eelarvete ja kavade läbivaatamine ja nende kohta seisukoha võtmine;
7) arvamuse avaldamine küsimuste kohta, mis Arsenali ülem komiteele läbivaatamiseks annab.

§ 16. Arsenali komitee koosolekuid peetakse vajaduse järgi. Koosolekud kutsub kokku ja juhatab komitee esimees, tema äraolekul esimehe asetäitja.

Arsenali komitee koosolekuist võivad sõnaõigusega osa võtta:

1) Arsenali ametiisikud, kellede arvamist koosoleku juhataja peab vajalikuks ära kuulata;
2) asjatundjad väljastpoolt Arsenali — Arsenali ülema nõusolekul.

Vastavais eeskirjades ettenähtud juhtudel kutsutakse komitee koosolekust osa võtma Riigikontrolli esindaja.

§ 17. Arsenali komitee koosolek on otsusevõimeline, kui on koos peale komitee esimehe või tema asetäitja vähemalt 2 liiget. Ametikohuste täitmise tõttu või muudel mõjuvatel põhjustel puuduvate liikmete asenda-

miseks võib Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teine abi määrata ajutise liikme.

Otsused tehakse lihthäälteenamusega. Häälte poolnemisel on otsustav koosoleku juhataja hääl.

§ 18. Arsenali komitee koosolekute kohta koostatakse protokollid, milledele kirjutavad alla kõik koosolekust osavõtjad. Eriarvamusele jäänud komitee liikmed võivad nõuda nende eriarvamuse protokollimist või esitada oma eriarvamuse protokollile juurdelisamiseks. Komitee protokollid esitatakse Arsenali ülemale.

4. peatükk.

Arsenali eelarve ja aruandmine.

§ 19. Arsenali tulude ja kulude eelarve vaadatakse läbi Sõjavägede Tehnika Nõukogus ja esitatakse Sõjavägede Nõukogule hiljemalt 15. veebruariks. Viimase poolt heakskiidetud Arsenali eelarve esitatakse Majandusministri kaudu Vabariigi Presidendile kinnitamiseks Arsenali seaduses määratud tähtajaks.

§ 20. Eelarve täitmisel on Arsenali ülem kohustatud valvama selle järele, et ei võetaks kohustusi ega tehtaks kulusid suuremal määral, kui seda võimaldab eelarve tulude osa täitumine.

§ 21. Arsenali kapitalide vabad summad hoitakse Sõjaministri ja Majandusministri kokkuleppel määratud rahaasutistes. Saadavad intressid arvatakse Arsenali tuludeks.

Arsenali kapitalide vabu summasid võib kasutada ajutiselt jooksvateks kuludeks, välja arvatud 50% tagavarakapitalist, mis peab hoiduma puutumatult rahaasutises eraldi arvel.

§ 22. Arsenali aastaaruanne koostatakse ning esitatakse Arsenali ülema poolt hiljemalt 1. septembriks Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teise abi kaudu läbivaatamiseks Sõjavägede Tehnika Nõukogule. Viimase poolt läbivaadatud aruande esitab Sõjavägede Varustusvalitsuse ülem Sõjavägede Nõukogule heakskiitmiseks hiljemalt 1. oktoobriks. Aruande esitamisega Sõjavägede Nõukogule saadetakse sellest ärakiri Riigikontrollile.

Sõjavägede Nõukogu poolt heakskiidetud aruanne esitatakse kinnitamiseks Vabariigi Presidendile Arsenali seaduses määratud tähtajaks.

5. peatükk.

Arsenali üleandmine ülemate vahetusel.

§ 23. Arsenali ülema vahetamisel võtab uus ülem kohale ilmudes viivitamata vastu Arsenali kassa ja asjaajamise ning asub Arsenali juhtimisele.

Üleandmisest ja vastuvõtmisest kannavad endine ja uus ülem ette Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teisele abile.

§ 24. Arsenali ülema vahetusel Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teine abi määrab komisjoni, kelle ülesandeks on võrrelda Arsenali varade tegelikku seisu vastavate raamatutega ja dokumentidega. Tagajärgede kohta komisjon koostab akti.

§ 25. Uus Arsenali ülem kahe kuu jooksul arvates kohaleilmumise päevast:

1) tutvub isikliku ülevaatuse ja vastavate ametiisikute ettekannete põhjal Arsenali tööstuse ja majapidamise üldise seisukorraga, pöörates erilist tähelepanu Arsenali tööstus ja tehnilise sisseseade seisukorrale;

2) võtab vastu Arsenali varad § 24 tähendatud komisjoni akti põhjal;
3) revideerib, kui peab vajalikuks, isiklikult või tema poolt määratud komisjoni või ametiisiku kaudu Arsenali varade arvulist seisu ja omadusi ning paigutamise ja hooldamise korralikkust ulatuses oma äranägemise järgi.

§ 26. Üleandmisel ilmnenud väärnähtustest kannab Arsenali uus ülem ette Sõjavägede Varustusvalitsuse ülema teisele abile.

6. peatükk.

Lõppeeskirjad.

§ 27. Peale § 4 ettenähtud juhendite on Sõjaministril õigus anda muid vajalikke juhendeid Arsenali tegevuse juhtimiseks ja korraldamiseks, eriti aga:

1) Arsenali arvepidamiseks, kokkuleppel Majandusministriga ja Riigikontrolöriga;
2) Sõjaministeeriumi ja sõjaväe asutiste tellimiste vastuvõtmise korra kohta;
3) Sõjaministeeriumis ja sõjaväes kehtivate õigusnormide kohaldamise kohta Arsenalis.

II.

Käesolev põhikiri jõustub 1. aprillist 1938. Samast ajast kaotavad kehtivuse:

1) Arsenali põhikiri (RT 1926, 19; 1937, 65, 557);
2) Arsenali juhtiva koosseisu, teenijate ja tööliste ergutustasude määrused (RT 1926, 6);
3) Arsenali tööliste kohta käivad määrused (RT 1926, 6).

III.

Arsenali 1937/1938. eelarveaasta aruande koostamise, sama eelarveaasta ülejääkide jaotamise ja ergutustasude määramise kohta rakendatakse Arsenali endist põhikirja (RT 1926, 19; 1937, 65, 557) ja endisi Arsenali juhtiva koosseisu, teenijate ja tööliste ergutustasude määrusi (RT 1926, 6).

Tallinnas, 6. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

P. Lill
kindral-leitnant
Sõjaminister.

---

304. Sõjaväele sunduslikult võetud veo- ja liiklemisvahendite eest rahalise tasu maksmise määruse lisade uuendamise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 30. märtsil 1938.

Alus: Veo- ja liiklemisvahendite üldlugemise, registreerimise ja sõjaväele võtmise seaduse (RT 1927, 98) § 38.

Sõjaväele sunduslikult võetud veo- ja liiklemisvahendite eest rahalise tasu maksmise määruse (RT 1930, 63, 442) lisad nr. 1, 2, 3 ja 4 (RT 1936, 26, 167) uuendatakse ja pannakse kehtima ajajärgu peale 1. aprillist 1938 kuni 1. aprillini 1940 järgmiselt:

Lisa nr. 1.

Sõjaväele sunduslikult võetud veo- ja liiklemisvahendite eest rahalise tasu maksmise määruse juurde.

Hobuste ja hobusemoona eest makstavate tasude tabel.

Nimetus	Tasumäär	
	krooni	senti
I liigi 1. järgu hobune (1. järgu ratsahobune) . . .	600	—
I „ 2. „ „ (2. „ „) . . .	500	—
II „ 1. „ „ (raskesuurtükihobune) . . .	500	—
II „ 2. „ „ (kergesuurtükihobune) . . .	450	—
III „ 1. „ „ (raskevoorihobune)	400	—
III „ 2. „ „ (kergevoorihobune)	350	—
1 kg teravilja (kaer või oder)	—	12
1 kg heinu	—	04

Märkus. Kui omanik annab üle hobuse valjasteta või päitseteta, siis arvutatakse maha hobuse eest makstavast tasust 3 krooni 50 senti.

Lisa nr. 2.

Sõjaväele sunduslikult võetud veo- ja liiklemisvahendite eest rahalise tasu maksmise määruse juurde.

Vankrite, regede, saanide ja hobuserakmete ning nende tarbeasjade eest makstavate tasude tabel.

Asja nimetus	Tasumäär			
	1. järgu eest		2. järgu eest	
	krooni	senti	krooni	senti
Ühehobuse sõiduvanker	300	—	150	—
„ saan	60	—	30	—
„ veovanker või kaarik	80	—	40	—
„ regi	30	—	15	—
Kahehobuse veovanker	120	—	60	—
Ühehobuse sõidu- ja veorakmed	40	—	20	—
Kahehobuse veorakmed	70	—	35	—
Kõrvalerakendatava hobuse veorakmed . .	30	—	15	—
Ratsarakmed	50	—	25	—
Ühehobuse vankri presendist koormakate .	30	—	15	—
„ „ kotiriidest „ .	15	—	7	—
„ „ roguskist „ .	4	—	—	—
Kahehobuse „ presendist „ .	40	—	20	—
„ „ kotiriidest „ .	20	—	10	—
„ „ roguskist „ .	5	—	—	—
Sõidu- ja veolook	4	—	2	—
Heinavõrk (märss)	1	—	—	50
Hobuse peakott	—	80	—	40

Asja nimetus	Tasumäär			
	1. järgu eest		2. järgu eest	
	krooni	senti	krooni	senti
Hobusekamm	—	50	—	25
Hobusehari	1	50	—	75
Hobusetekk	10	—	5	—
Tallipäitsed	5	—	2	50
Päitsekett	1	—	—	50
Suulised	—	40	—	20
Ohjalõksud	—	20	—	10
Sedelgas, sõidu	5	—	2	50
„ veo	2	25	1	10
Rangid, sõidu	14	—	7	—
„ veo	9	—	4	50
Sedelgarihm, sõidu	1	50	—	75
„ veo	—	60	—	30

Märkus. Kui omanik annab üle vankri mutrivõtmeta või määrdekarbita, siis arvutatakse maha vankri eest makstavast tasust: mutrivõtme eest — 2 krooni, määrdekarbi eest — 50 senti.

Lisa nr. 3.

Sõjaväele sunduslikult võetud veo- ja liiklemisvahendite eest rahalise tasu maksmise määruse juurde.

Mehaaniliste veo- ja liiklemisvahendite eest makstavate tasude tabel.

Vahendi nimetus	Tasumäär kroonides			
	1. järgu eest	2. järgu eest	3. järgu eest	4. järgu eest
Sõiduautod:				
Kolbide väljasurve 5000 sm³ ja rohkem	6.500	3.250	2.200	1.100
Kolbide väljasurve 4000—5000 sm³ . .	5.500	2.750	1.850	900
„ „ 3000—4000 sm³ . .	4.000	2.000	1.350	700
„ „ 2000—3000 sm³ . .	3.250	1.620	1.080	540
„ „ 1000—2000 sm³ . .	2.500	1.250	850	420
„ „ alla 1000 sm³ . . .	2.000	1.000	650	330
Veoautod, segaveo ja kaubaveo autobused bensiinimootoriga:				
Kandejõud 4 tonni ja rohkem . . .	6.000	3.000	2.000	1.000
„ 3—4 tonni	5.000	2.500	1.670	830
„ 2—3 „	4.000	2.000	1.330	670
„ 1—2 „	3.000	1.500	1.000	500
„ alla 1 tonni	2.250	1.120	750	370

Vahendi nimetus	Tasumäär kroonides			
	1. järgu eest	2. järgu eest	3. järgu eest	4. järgu eest
Veoautod, segaveo ja kaubaveo autobused diiselmootoriga:				
Kandejõud 4 tonni ja rohkem . . .	7.500	3.750	2.500	1.250
„ 3—4 tonni	6.000	3.000	2.000	1.000
„ 2—3 „	5.000	2.500	1.665	830
Reisijateveo autobused bensiinimootoriga:				
Kandejõud 4 tonni ja rohkem . . .	12.500	6.250	4.150	2.075
„ 3—4 tonni	9.000	4.500	3.000	1.500
„ 2—3 „	7.000	3.500	2.300	1.150
„ 1—2 „	6.000	3.000	2.000	1.000
„ alla 1 tonni	4.000	2.000	1.300	650
Reisijateveo autobused diiselmootoriga:				
Kandejõud 4 tonni ja rohkem . . .	14.500	7.250	4.800	2.400
„ 3—4 tonni	10.500	5.250	3.500	1.750
„ 1—3 „	8.000	4.000	2.650	1.320
Autosisternid:				
Sisterniga, mille maht 3000 liitrit ja rohkem	5.500	2.750	1.850	900
Sisterniga, mille maht 2000—3000 liitrit	4.400	2.200	1.450	730
Sisterniga, mille maht 1000—2000 liitrit	3.350	1.670	1.120	560
Sisterniga, mille maht alla 1000 liitri . .	2.500	1.250	830	420
Linttraktorid:				
Tühikaal 8 tonni ja rohkem ja kolbide väljasurve vähemalt 10.000 sm³ .	12.000	6.000	4.000	2.000
Tühikaal 4—8 tonni ja kolbide väljasurve vähemalt 6.500 sm³	9.000	4.500	3.000	1.500
Tühikaal 2—4 tonni ja kolbide väljasurve vähemalt 5.000 sm³	4.000	2.000	1.350	700
Tühikaal alla 2 tonni ja kolbide väljasurve vähemalt 2.500 sm³	2.500	1.250	850	440
Ratastel liikuvad traktorid:				
Tühikaal 8 tonni ja rohkem ja kolbide väljasurve vähemalt 10.000 sm³ . .	9.000	4.500	3.000	1.500
Tühikaal 4—8 tonni ja kolbide väljasurve vähemalt 6.500 sm³	6.000	3.000	2.000	1.000
Tühikaal 2—4 tonni ja kolbide väljasurve vähemalt 5.000 sm³	2.750	1.400	950	460
Tühikaal alla 2 tonni ja kolbide väljasurve vähemalt 2.500 sm³	1.500	750	500	250

Vahendi nimetus	Tasumäär kroonides			
	1. järgu eest	2. järgu eest	3. järgu eest	4. järgu eest
Mootorrattad külgkorviga:				
Kolbide väljasurve 950 sm³ ja rohk. .	1.800	900	600	300
„ „ 700—950 sm³ . .	1.600	800	530	270
„ „ alla 700 sm³ . . .	1.400	700	470	230
Mootorrattad külgkorvita:				
Kolbide väljasurve 950 sm³ ja rohk. .	1.300	650	430	220
„ „ 700—950 sm³ . .	1.150	570	380	190
„ „ 450—700 sm³ . .	1.000	500	330	170
„ „ alla 450 sm³ . . .	850	420	280	140
Järelvankrid ja kärud:				
Kandejõud 3 tonni ja rohkem . . .	500	250	—	—
„ 2—3 tonni	400	200	—	—
„ 1—2 „	300	150	—	—
„ alla 1 tonni	200	100	—	—
Jalgrattad	100	50	—	—
Lumesahad	800	400	—	—

Märkus 1. Kolbide väljasurve määratakse vahendi registreerimistunnistuses märgitud andmetel.

Märkus 2. Arvud, mis on märgitud kolbide väljasurve, veoki kandejõu ja sisterni mahu piiridena, tuleb lugeda: eelnevad kaasaarvatult ja järgnevad — väljaarvatult.

Märkus 3. Veoauto, autobuse, järelvankri ja käru kandejõud määratakse kummirehvide maksimaalsest lubatud kogukandejõust tühikaalu mahaarvutamisega.

Kummirehvide maksimaalseks lubatud kandejõuks loetakse kummirehvide valmistajate vabrikute poolt samatüübiliste ja samamõõduliste uute kummirehvide kohta avaldatud maksimaalselt lubatud kandejõud.

Tühikaaluks loetakse vahendi kaal liikumis- ja veokorras ilma koormata.

Märkus 4. Kui vahendi kummirehvid mõõdult on suuremad, kui märgitud selle jõuvankri registreerimistunnistuses, siis vahendi kummirehvide kandejõud arvutatakse jõuvankri registreerimistunnistuses märgitud kummirehvide mõõtude järgi.

Märkus 5. Vahendi tühikaal ja sisternide maht tehakse kindlaks registreerimistunnistuses leiduvate vastavate andmete põhjal; nende puudumisel aga tegeliku ülekaalumisega või ülemõõtmisega.

Märkus 6. Traktorite juures määratakse hind kas ettenähtud tühikaalu või kolbide väljasurve järgi, olenedes sellest kumma järgi tasumäär on väiksem.

Märkus 7. Käesolevas tabelis tähendatud tasumäärad on arvutatud vahendi eest ühes kõigi nende tarbeasjadega ja tagavaraosadega, millega vahend peab olema varustatud määruse § 8 järgi. Juhul, kui

määruse § 8 loendatud tarbeasjadest või tagavaraosadest mõni puudub, arvutatakse käesolevas tabelis tähendatud tasumäärast maha puuduva tarbeasja või tagavaraosa eest:

Tarbeasja või tagavaraosa nimetus	Üksus	Mahaarvutatav summa	
		krooni	senti
Tagavararatas auto juures	tk.	60	—
Tagavarafelje „ „	„	15	—
Linttraktori lüliku lüli	„	15	—
Veoking lülikutel või ratastel	„	1	—
Tungraud 5-tonniline	„	50	—
„ 2-tonniline	„	20	—
Õhupump auto, autobuse või autosisterni juures	„	8	—
Õhupump mootorratta juures	„	3	—
„ jalgratta juures	„	1	—
Tangid, kombineeritud, 180 mm	„	2	—
„ „ 140 „	„	1	—
Tellitav võti, lahtikäik 50 mm	„	6	—
„ „ „ 30 mm	„	2	50
„ „ üldpikkus 150 mm	„	—	60
Spetsiaalvõtmed	kompl.	6	—
Rattakapsli võti	tk.	2	—
Toruvõti	„	1	—
Magnetovõti traktori juures	„	—	50
Magnetovõti auto, autobuse, autosisterni või mootratta juures	„	—	30
Karburaatori düüsi võti auto, autobuse või autosisterni juures	„	—	75
Karburaatori düüsi võti traktori juures	„	—	30
Mutrivõti $^3/_{16}'' \times ^1/_4''$	„	—	35
„ $^1/_4'' \times ^3/_8''$	„	—	40
„ $^3/_8'' \times ^9/_{16}''$	„	—	50
„ $^1/_2'' \times ^5/_8''$	„	—	70
„ $^5/_8'' \times ^3/_4''$	„	1	—
„ $^5/_{16}'' \times ^3/_8''$	„	—	45
„ $^3/_8'' \times ^1/_2''$	„	—	60
„ $^1/_2'' \times ^9/_{16}''$	„	—	70
Jalgratta mutrivõtmed	kompl.	1	—
Kodaraniplivõti mootorratta juures	tk.	—	50
„ jalgratta juures	„	—	15
Kummilabidas mootorratta juures	„	1	—
Kummilabidas auto, autobuse või autosisterni juures	„	1	50
Kruvikeeraja 250 mm	„	—	60
„ 200 mm	„	—	50
„ 150 mm	„	—	40
Meisel, lame 150 mm	„	—	40
„ „ 120 mm	„	—	30

Tarbeasja või tagavaraosa nimetus	Üksus	Mahaarvutatav summa	
		krooni	senti
Ristmeisel 150 mm	tk.	—	45
Torn Ø 5 mm	„	—	15
„ Ø 3 mm	„	—	15
Käsihaamer 1 kg	„	1	40
„ 0,5 kg	„	—	90
„ 0,2 kg	„	—	60
Viil B 10″	„	1	—
„ Ø B 10″	„	1	—
„ ½ S6″	„	—	70
Torutangid auto, autobuse, autosisterni, mootorratta või traktori juures, õhukesed 250 mm	„	1	50
Toruvõtme kang	„	—	50
Ketilüli pigistaja mootorratta juures	„	3	25
„ „ jalgratta juures	„	1	50
Õlikann traktori juures	„	2	—
„ jalgratta juures	„	—	30
Õliprits	„	2	25
Tavotiprits auto, autobuse, autosisterni või traktori juures	„	9	—
Tavotiprits mootorratta juures	„	6	—
Lumeketid raskeveoauto juures	paar	40	—
„ kergeveo- või sõiduauto, autobuse või autosisterni juures	„	25	—
Lumekett mootorratta juures	tk.	10	—
Tööriistade kott jalgratta juures, nahast	„	1	60

Märkus. Kui veo- või liiklemisvahendil on kaasas tarbeasju, mis eeltoodud tabelis ettenähtutest erinevad mõõtudelt, kuid on otstarbekalt kasutatavad veo- või liiklemisvahendi juures, siis neid võib lugeda tabelis ettenähtud mõõtudega tarbeasjade asendajaiks. Asendajaiks loetud tarbeasjade arvel veo- või liiklemisvahendi tasumäära ei vähendata.

Lisa nr. 4.

Sõjaväele sunduslikult võetud veo- ja liiklemisvahendite eest rahalise tasu maksmise määruse juurde.

Mehaaniliste veo- ja liiklemisvahenditega kaasas olevate põletis- ja määrdeainete ning ühes vahendiga või eraldi võetud tagavara- ja tarbeasjade eest makstavate tasude tabel.

Aine või asja nimetus	Üksus	Tasumäär	
		krooni	senti
Bensiin	kg	—	40
Mootorõli	„	—	45
Raudvaat 150—200 liitrit	tk.	20	—

Aine või asja nimetus	Üksus	Tasumäär krooni	Tasumäär senti
Bensiini- või õlikann 10—25 liitrit	tk.	2	50
Tulekustutaja auto juures, ühes laengu ja hoidjaga	„	30	—
Veokett, mootorratta juures	m	10	—
„ jalgratta juures	„	2	—
Süüteküünal	tk.	1	50
Sõiduauto tagavara väliskummi	„	50	—
Veoauto, autobuse või autosisterni tagavara väliskummi	„	75	—
Sõiduauto tagavara sisekummi	„	7	—
Veoauto, autobuse või autosisterni tagavara sisekummi	„	8	—
Mootorratta tagavara väliskummi	„	24	—
„ „ sisekummi	„	4	—
Jalgratta tagavara väliskummi	„	4	—
„ „ sisekummi	„	1	—
Tagavararatas mootorratta juures	„	30	—
Veoketilukk, mootorratta juures	„	—	50
„ jalgratta juures	„	—	20
Trehter, plekist, autode ja traktorite juures . . .	„	1	—
Presentämber, autode ja traktorite juures	„	3	50
Käsisaag, 740 mm, veoautode, autobuste, autosisternide ja traktorite juures	„	4	—
Käsisaag, 450 mm, sõiduautode juures	„	2	—
Kirves, 0,8 kg, ühes varrega autode ja traktorite juures	„	2	—
Raudkang, 4 kg, veoauto, autobuse, autosisterni ja ja traktori juures	„	2	—
Labidas, väike (1 kg), sõiduauto juures	„	—	80
„ suur (2 kg), veoauto, autobuse, autosisterni ja traktori juures	„	1	—
Pukseerimistross, terasest, 10 m, Ø ½″, veoauto ja traktori juures	„	8	—
Koormapresent veoautole ja traktorile	„	50	—
Radiaatorikate autole ja traktorile	„	25	—
Käsi-vulkaniseerimisaparaat auto ja mootorratta juures	„	3	—
Manomeeter, rehvide õhusurve mõõtmiseks õhukummidega jõuvankrite juures	„	5	—
Sisekummi lapid, vulkaniseeritavad, autode ja mootorrataste juures	„	—	20
Ventiilisüdamikud, autode ja mootorrataste juures	„	—	15
Ventiilikatted (mütsid) autode ja mootorrataste juures	„	—	20

Märkus 1. Tabelis tähendatud hinnad on arvutatud uute tagavara- ja tarbeasjade eest. Tarvitatud tagavara- ja tarbeasjade eest makstakse 50% uue asja hinnast.

Märkus 2. Vastava tasu alla arvutatakse ka niisugused tagavara- ja tarbeasjad, mis erinevad eelpooltähendatutest ainult mõõdult, kuid on jõuvankri juures otstarbekalt kasutatavad.

Tallinnas, 30. märtsil 1938.

Riigihoidja K. Päts.

Sõjaminister kindral-leitnant P. Lill.

Riigisekretär K. Terras.

---

305. Majanduslikkude näituste korraldamise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 30. märtsil 1938.

Alus: Näituste korraldamise seaduse (RT 1936, 12, 76) § 1 ja 8.

§ 1. Üleriigilisteks näitusteks loetakse näitused, mille ülesandeks on esile tuua näitusel esindatavate majandusalade saavutisi üleriigilises ulatuses.

Kohalikkudeks näitusteks loetakse näitused, mille ülesandeks on esile tuua näitusel esindatavate majandusalade saavutisi territoriaalselt kitsamas kui üleriigilises ulatuses.

§ 2. Üldnäitusteks loetakse näitused, mille ülesandeks on esindada kõiki tähtsamaid näituse korraldamise piirkonnas esinevaid majandusalasid.

Erinäitusteks loetakse näitused, mille ülesandeks on esindada ainult ühte majandusala selle juurde kuuluvate kõrvalharudega. Põllumajanduslikud ja tööstus-kaubanduslikud näitused omaette loetakse erinäitusteks, üldnäitustel aga selle osakondadeks.

§ 3. Põllumajanduslikkude erinäituste või üldnäituste põllumajandusosakonna alla kuuluvateks väljapanekuteks loetakse kõik väljapanekud põllumajanduse, põllumajandussaaduste töötlemise, metsanduse ja kalanduse aladelt. Tööstus-kaubanduslikkude erinäituste või üldnäituste tööstus-kaubandusosakonna alla kuuluvateks loetakse kõik väljapanekud tööstusliku tegevuse, kaubanduse ja käsitöö aladelt.

Väljapanekud tööabinõude, tootmisvahendite, ehitusmaterjalide, kodukäsitöö, kodumajanduse, transpordi- ja liiklemisvahendite aladelt võivad esineda osadena nii põllumajanduse kui tööstus-kaubanduse erinäitustel.

§ 4. Üleriigiliste üldnäituste korraldamiseks Vabariigi Valitsuselt loa saamiseks esitab sihtasutis „Üleriiklik Näitus“ Põllutööministrile sellekohase avalduse. Avaldusele lisatakse juurde: 1) näituse eelarve, 2) näituse sisuline kava, 3) näituse korralduse teostajate nimestik osakondade järgi ja 4) andmed näituse koha ja aja kohta.

Ettepaneku Vabariigi Valitsusele üleriigilise üldnäituse korraldamiseks loa andmise kohta teeb Põllutööminister kokkuleppel Majandusministriga.

Esimeses lõikes ettenähtud avaldus peab esitatud olema vähemalt üks aasta enne avalduses näidatud näituse avamispäeva.

§ 5. Üleriigiliste erinäituste korraldamiseks Vabariigi Valitsuselt loa saamiseks esitab sihtasutis „Üleriiklik Näitus“ avalduse § 4 näidatud andmetega sellele ministrile, kelle järelevalvele kuulub erinäitusel esindatava majandusala arendamine. Avaldus peab olema esitatud vähemalt 6 kuud enne avalduses näidatud näituse avamispäeva.

§ 6. Asutised või organisatsioonid, kes soovivad korraldada üleriigilisi erinäitusi, esitavad vähemalt 7 kuud enne kavatsetud näituse avamispäeva aval-

duse näituse loa saamiseks sihtasutise „Üleriiklik Näitus“ juhatusele. Sihtasutise juhatus, ära kuulanud vastava kutsealase omavalitsuse arvamuse, võtab kahe nädala jooksul arvates avalduse saamise päevast seisukoha, kas üleriigilise erinäituse korraldamise õigus anda edasi avalduse esitanud asutisele või organisatsioonile. Jaataval korral annab sihtasutise juhatus sissetulnud avaldusele käesoleva määruse § 5 ettenähtud käigu.

§ 7. Sihtasutise „Üleriiklik Näitus“ juhatusel on õigus üksikute majandusalade esindamiseks ja edendamiseks korraldatavate üleriigiliste erinäituste korraldamise õigust teatavaks kindlaksmääratud ajaks mõnele asutisele või organisatsioonile edasi anda, vastavalt kokku leppides selle asutise või organisatsiooniga. Säärane kokkulepe kuulub Vabariigi Valitsuse kinnitamisele selle ministri ettepanekul, kelle järelevalvele allub vastava majandusala edendamine. Igakordse loa üleriigiliste erinäituste korraldamiseks annab sel juhul vastav minister, kellele näitust korraldav asutis või organisatsioon esitab sellekohase avalduse.

§ 8. Kohaliku üldnäituse korraldamise loa saamise avaldus tuleb esitada Põllutööministrile, kes annab loa kokkuleppel Majandusministriga, ära kuulanud vastavate kutsealaste omavalitsuste seisukohad.

Avaldus kohaliku erinäituse loa saamiseks tuleb esitada sellele ministrile, kellele allub vastava majandusala edendamine. Erinäituse loa annab minister, ära kuulanud vastava kutsealase omavalitsuse seisukoha.

Avaldus kohaliku näituse loa saamiseks tuleb esitada hiljemalt 4 kuud enne näituse avamise päeva, välja arvatud erinäitused, kus üksikud isikud, ettevõtted, asutised või organisatsioonid ja nende liikmed esinevad ainult oma väljapanekutega. Neil juhtudel tuleb loa saamise avaldus esitada hiljemalt seitse päeva enne näituse avamist, kusjuures loa andmiseks vastava kutsealase omavalitsuse seisukoht ei ole nõutav.

§ 9. Avaldustes, mida asutised, organisatsioonid või isikud käesoleva määruse § 6, 7 või 8 korras esitavad, peab olema tähendatud:

1) näitust korraldava asutise või organisatsiooni nimetus või isiku perekonnanimi ja nimi ning aadress;
2) näituse täpne nimetus, mille all näitus korraldatakse ja näitusest kuulutatakse;
3) näituse koht, kestus ja avamise aeg;
4) näituse juhatuse või korraldava toimkonna liikmete perekonnanimed ja nimed ning aadressid;
5) näituse eest vastutaja perekonnanimi ja nimi ning aadress;
6) näituse vastavate alade korraldajate perekonnanimed ja nimed ning aadressid;
7) näituse sisuline kava;
8) näituse eelarve, kus olgu näidatud:
   a) platsiraha määr hoones ja väljas,
   b) pääsmete hinnad;
9) näituse piirkonna äratähendus, kust kavatsetakse väljapanekuid näitusele võtta;
10) järgmised andmed näituse ruumilise ulatuse kohta:
   a) näituse pindala üldsuurus ruutmeetrites,
   b) näituse hoonete pindala ruutmeetrites,
   c) ainult katusega kaetud ehitiste pindala ruutmeetrites.

§ 10. Kohalikkudel näitustel võidakse auhinnata ainult nendelt aladelt ja sellest piirkonnast päritolevaid väljapanekuid, mille esindamiseks on antud näituse luba. Väljapanekuid teistelt alatelt ja väljastpoolt loas ettenähtud piirkonda võib näitusel välja panna, kuid need ei kuulu auhindamisele.

§ 11. Näitustel võidakse anda paremate väljapanekute eest auhindu autasude, aurahade, teenetemärkide ja diplomite näol käesoleva määruse § 13 alusel antud juhendites ettenähtud korras.

§ 12. Näituse korraldanud asutis või isik on kohustatud esitama loa andnud asutisele: 1) rahalise aruande näituse kohta, 2) nimekirja auhinnatud isikute ja asutiste kohta ja 3) andmed näitust külastanud isikute arvu kohta.

Andmed esitatakse pärast näituse lõppu tähtaegade jooksul, mis ette nähtud avalduse esitamiseks näituse korraldamise loa nõutamisel.

Puudulikke andmeid tuleb sellekohasel nõudmisel täiendada.

§ 13. Käesoleva määruse teostamiseks ja näitustel väljapanekute esitamiseks ning korraldamiseks annab juhendeid: 1) Põllutööminister — põllumajanduslikkude näituste ja vastavate osakondade kohta üldnäitustel, 2) Majandusminister — tööstus-kaubanduslikkude näituste ja vastavate osakondade kohta üldnäitustel.

Tallinnas, 30. märtsil 1938.

Riigihoidja K. Päts.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigisekretär K. Terras.

---

306. Tartu Ülikooli asutiste ja kliinikute maksude normide õiendus.

Riigi Teatajas (1938, 30, 238) avaldatud Tartu Ülikooli asutiste ja kliinikute maksude normides lk. 797

G) Loomaarstiteaduskonna instituutides ja kabinettides tehtavate analüüside ja eriuurimuste eest võetakse maksu:

on trükitud:

6. Füsikaalsed uurimused à —.15 — —.25

peab olema:

6. Füsikaalsed uurimused à —.15 — 1.25.

---

307. Kauplustes müügilolevate õmblus- ja märkniitide märkimise määrus.

Antud Majandusministri poolt 31. märtsil 1938.

Alus: Kõlvatu võistlemise vastu võitlemise seaduse § 20 (RT 1931, 62, 495).

§ 1. Kauplustes võib müüa või müügiks valmis hoida ainult seesugust õmblus- ja märkniiti, mille rullidel või papist või muust materjalist alustel või välistel ümbrikkudel on pealkirjad, mis näitavad kauba pikkusmõõtu.

§ 2. Rullidel, alustel või ümbrikkudel märgitud kauba mõõdus on lubatav 3% eksimine.

§ 3. Paragrahv 1 ettenähtud pealkirjad peavad olema nähtavad, arusaadavad ja selgelt loetavad.

§ 4. Käesolev määrus jõustub üks kuu pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Tallinnas, 31. märtsil 1938. Nr. 7159-K.

Majandusminister K. Selter.

Kaubandusosakonna direktor A. Tuhk.

---

308. Majandusministeeriumi vabateenijate koosseisu määruse muutmise määrus.

Antud Majandusministri poolt 30. märtsil 1938.

Alus: Riigiteenijate tasude seaduse § 5 (RT 1935, 31, 262).

§ 1. Majandusministeeriumi vabateenijate koosseisu määrus (RT 1937, 83, 690) muudetakse, arvates 1. aprillist 1938 järgmiselt:

Teenistuskoha nimetus	I rajoon		II rajoon		Täiendused
	Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
Koosseisu täiendatakse:					
I. Keskasutis.					
Nõunik	1	290	—	—	
Nõunik	1	280	—	—	
Asjaajaja	1	90	—	—	
Kontrollametnik	1	75	—	—	

Tallinnas, 30. märtsil 1938.

Majandusminister K. Selter.

Peasekretär A. Kits.

Põllutööministri poolt 24. märtsil 1938 kinnitatud

309. Tartu linnavolikogu otsus Tartu linnatapamaja 1938/1939 majandusaasta takside asjas.

Alus: Tapamajade ja liha järelevaatuse seaduse § 29.

Tartu linnavolikogu otsustas 28. veebruaril 1938:

Tartu linnatapamaja 1937/38 majandusaasta taksid, mis vastu võetud Tartu linnavolikogu poolt 8. märtsil 1937 ja kinnitatud Põllutööministri poolt 23. märtsil 1937 ning avaldatud RT 1937, 30, 302, jätta kehtima ka 1938/1939 majandusaastaks.

Tartus, 26. märtsil 1938. Nr. 1264.

Linnapea A. Tõnisson.

Sekretär A. Mägi.

Paldiski linnavolikogult 24. novembril 1937 vastu võetud ja neis osades, mis kuuluvad Majandusministri kinnitamisele, 12. märtsil 1938 Majandusministrilt kinnitatud

310. Paldiski linna 1938 a. maksumäärad ja nende tähtpäevad.

Järje nr.	Maksude nimetus	Maksu suurus	Viivituse %%	Maksu tähtaeg 1938 a.
1	Kinnisvara hindamise maks: Maksu võetakse kinnisvara väärtuselt	2%	2% kuus	I pool — 1. mail, II pool — 1. nov.
2	Äritunnistuste maks. .	50% riigimaksust		Ühes riigim.
3	Kogukonnamaks: Kõigilt 20 kuni 60 a. vanusega kodanikelt, kelle alaline elukoht 15. detsembrist 1937 oli Paldiski linna administratiivpiires, järgmiselt:		Viivitusraha 1% kuus, arvates poolikud kuud terveteks, kuid mitte alla 25 sendi. Kui maksuvõlg on pööratud sissenõudmisele, siis nõutakse kogukonnamaks sisse poolteise kordselt ühes viivitusrahaga	1. sept.
	meeskodanikelt . . .	4 kr.		
	naiskodanikelt . . .	2 kr.		
4	Lõbustusmaks: Heategevaks, hoolekandeliseks, teaduslikuks, karskuslikuks või haridusliikuks otstarbeks toimepandavate pidude pileti hinnast	5%		
	Muuks otstarbeks toimepandavate pidude pileti hinnast	10%		Piletite registreerimisel
5	Kuulutuse- ja reklaamimaks: Kuulutuslehtede väljapanemise õiguse eest linna kuulutuslaudadele ühekordselt komplektilt 14 päevalise tähtajaga . .	50 s.	Kahekordses suuruses	Kuulutuste tembeldamise juures
	Märkus. Kui kuulutuse formaat on suurem kui ½ ruutmeetrit . . .	1 kr.		

Järje nr.	Maksude nimetus	Maksu suurus	Viivituse %%	Maksu tähtaeg 1938 a.
6	Laadamaks:			
	a) maksu võetakse igal laadapäeval müüjatelt jooksvalt meetrilt katuse all	50 s.		Maks tuleb tasuda platsi kättesaamisel
	b) laudadelt või kastides ja korvides	25 s.		
7	Koeramaks:			
	Koeralt aastas, välja arvatud ketis peetavad õuekoerad ja need, kes seaduse järgi maksu alla ei kuulu	3 kr.	Kahekordses suuruses	1. mail
8	Jalgrattamaks:			
	Jalgrattalt aastas	2 kr.	„	1. juunil
9	Mootorpaadimaks:			
	Mootorpaadi igalt hobusejõult aastas	75 s.	6% aastas	1. okt.
10	Paadimaks:			
	Paatidelt nende pikkuse kohaselt:			
	a) üle 3,6 meetri — aastas	3 kr.	Kahekordses suuruses	1. okt.
	b) alla 3,6 meetri — aastas	2 kr.		
	Märkus. Paadid, mis nende omanikkude tarvitada ja tulu ei too, on maksust vabad.			
11	Vooriärimaks:			
	Sõidu- ja veovoorimehed hobuselt aastas	4 kr.	„	I pool — 15. märts., II pool — 15. sept.
12	Hobuste ja sõidukite maks:			
	Linna piires asuvalt igalt hobuselt aastas	4 kr.	„	„
	Märkus. Alla 3 aasta vanused hobused on maksust vabad.			

Järje nr.	Maksude nimetus	Maksu suurus	Viivituse %%	Maksu tähtaeg 1938 a.
13	Karjamaamaks:			
	1) Maksu võetakse igalt lehmalt ja hobuselt aastas:			
	a) linnaelanikelt	4 kr.		
	b) ümbruskonna elanikelt	6 kr.		
	2) Maksu võetakse igalt mullikalt aastas:			
	a) linnaelanikelt	2 kr.		15. aug.
	b) ümbruskonna elanikelt	3 kr.		
	Märkus. Loomadelt, kes kuni 15. juulini karjamaal käivad või peale 15. juulit karjamaale asuvad, tuleb tasuda ½ karjamaamaksu.			
14	Raud- ja paekivimaks:			
	Raud- ja paekivi igalt kantmeetrilt	25 s.		
15	Kruusamaks:			
	Puhta, sõelutud kruusa kantmeetrilt	18 s.		
	Hariliku, sõelumata kruusa kantmeetrilt	11 s.		
	Märkus. Linna administratiiv-piirkonnas asuvate teede sillutamiseks tarvitatava kruusa pealt maksu ei võeta.			
16	Maks bensiini automaatjaamadelt:			
	Bensiini automaatjaama ülesseadmise õiguse eest linna tänavale	5 kr.		
17	Maks oksjonipidamise eest:			
	Linna oksjonipidaja osavõtmisel toimepandud varanduse oksjoni müügihinnast:			Maks tasutakse oksjoni juures
	a) linnale	2%		
	b) oksjonipidajale . . .	2%		

Järje nr.	Maksude nimetus	Maksu suurus	Viivituse %%	Maksu tähtaeg 1938 a.
18	Turumaks: Igalt müügiks toodavalt põrsalt vaheltkauplejalt .	25 s.		
19	Maks vanadekodu heaks: Igalt sissesõitnud ja aadressbüroos registreeritud isikult, vanadekodus elutsevate hoolealuste elamistingimuste parandamiseks Märkus. Lapsed kuni 14 a. vanuseni on maksust vabad.	25 s.		Registreerimisel
20	Maks laskeriistade lubadelt: Igalt laskeriista loalt aastas	50 s.		Ühes riigimaksuga
21	Maks jahilubadelt: Igalt tunnistuselt aastas	3 kr.		Loa saamisel
22	Isikutunnistuste maks: Igalt väljaantud isikutunnistuselt	25 s.		Tunnistuse saamisel
23	Hobusepasside maks: Igalt väljaantud hobusepassilt	50 s.		„
24	Hobusepasside registreerimise maks: Hobuse võõrandamise korral igalt hobusepassi endiselt omanikult uue omaniku nimele ümberkirjutamise ja võõrandamise tõendamise eest .	50 s.		Registreerimisel
25	Jäämaks: Jää lõikamise õiguse eest linna veekogudelt . . .	10 kr.		

Linnapea J. Odres.
Sekretär A. Sirgmets.

Põltsamaa linnavolikogu poolt 19. märtsil 1938 vastu võetud ja Põllutööministri poolt 24. märtsil 1938 kinnitatud

311. Põltsamaa linnatapamaja taksid 1938/1939 majandusaastaks.

Antud Tapamajade ja lihajärelvaatuse seaduse § 29 põhjal.

I. Maks kaalumise eest:

Veistelt	Kr.	—.15
Sigadelt ja väikeloomadelt	„	—.10

II. Maks talliruumide tarvitamise eest tapamajja tapmiseks toodud loomadelt:

Veiselt öö-päeva või selle osa eest	Kr.	—.20
Lambalt, sealt, vasikalt või kitselt öö-päeva või selle osa eest	„	—.10

III. Maks karjaaia tarvitamise eest:

Suurtelt loomadelt	Kr.	—.10
Väikestelt loomadelt	„	—.05

IV. Maks tapamaja tarvitamise eest loomade tapmisel ja tapetult sissetoodud liha järelevaatuse eest:

Hobused	Kr.	2.—
Veised, eluskaal üle 650 kg	„	4.—
Pullid „ „ 330 „	„	2.50
Lehmad „ „ 330 „	„	2.—
Veised „ alla 330 „	„	1.75
Vasikad, lambad, kitsed	„	—.40
Sead, lihakaal kuni 30 kg	„	—.50
„ „ 30— 65 kg	„	1.—
„ „ 65—100 „	„	1.50
„ „ 100—130 „	„	2.—
„ „ 130—160 „	„	2.50
„ „ 160—200 „	„	3.—
„ „ üle 200 „	„	3.35
Veiseliha veerandilt üle 80 kg	„	1.—
„ „ „ 40 „	„	—.60
„ „ alla 40 „	„	—.45
Seasingilt	„	—.20
Lambasingilt	„	—.05

V. Maks loomade tapmise eest tapamaja teenijate poolt:

Vasikad, lambad ja kitsed	Kr.	—.50
Veised	„	1.40
Sead, lihakaal kuni 65 kg	„	—.50
„ „ 65—100 kg	„	—.70
„ „ 100—130 „	„	1.15
„ „ üle 130 „	„	1.40

Linnapea G. Kold.

Sekretär M. Lätt.

Viru ajutise maavalitsuse poolt 17. märtsil 1938 vastu võetud ja Siseministri poolt 22. märtsil 1938 kinnitatud

312. Otsus mõnede sundnormide tühistamise kohta.

Tühistada alljärgnev sunduslik määrus, määrus, teadaanne ja nimekiri:

1. Sunduslik määrus kütte ja ehitusmaterjalide raiumise ja juurdeveo kohta omavalitsuste tarvis Viru maakonnas, mis avaldatud RT 1921, 17.

2. Määrus vallaametnikkude palkade ja tööolude korraldamise kohta Virumaal, mis avaldatud RT 1936, 40, 320.

3. Viru maavalitsuse hariduseosakonna teadaanne sundusliku koolikohustuse laiendamise kohta Virumaa alevites ja valdades, mis avaldatud RT 1928, 85, 523.

4. Virumaa postijaamade nimekiri, mis avaldatud RT 1924, 101/102.

Viru ajutise maavalitsuse esimees K. Pajos.

Sekretär R. Känd.

Hind 40 senti. Riigi Trükikoja trükk.